

Eingekangt am 3 - JUL. 1913

10h 40' Mm

Št. 27.

mit Beilagen

Maribor, dne 3. julija 1913.

3.4.

Tečaj XLVII.

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 4 K, pol leta 2 K in za četrt leta 1 K. Naročnina za Nemčijo 5 K, za druge izvenavstrijske dežele 6 K. Kdor hodi sam ponj, plača na leto samo 3 K. Naročnina se pošilja na: Upravnštvo "Slovenskega Gospodarja" v Mariboru. — List se dospošlja do odgovori. — Udje "Katol. tiskovnega društva" dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 10 vin. — Uredništvo: Koroška cesta štev. 5. — Rokopisi se ne vračajo. — Upravnštvo: Koroška cesta štev. 5, vsprejema naročnino, inserate in reklamacije.

Za inserate se plačuje od enostopne petitrste za enkrat 15 vin., za dvakrat 25 vin., za trikrat 35 vin. Za večkratne oglase primeren popust. Inserati se sprejemajo do torka opoldne. — Ne zaprte reklamacije so poštnine proste.

Današnja številka obsega 8 strani.

Samo 2 kroni

stane Slovenski Gospodar od 1. julija do konca leta.

Grozne številke.

Preračunili so, da se v Avstriji vsako leto zapije nad 1400 milijonov krov, več kakor se izda za šolstvo in vojaštvo skupaj. Štirinajsti del tega ogromnega prispevka odpade na Slovence, ki zapajemo vsako leto nad 100 milijonov krov. Majhen narodič smo po številu med avstrijskimi narodi, ampak piti pa znamo. Če se primerja ogromna svota 100 milijonov s številom, koliko nas je, izgledamo kakor majhen paglavec, ki sedi pri mizi in ima pred seboj ogromen bokal pijače.

Morda kdo ne verjame, da vsako leto poženemo po grlu 100 milijonov krov? Žalibog, da je še hujše. Zvedeli smo po zanesljivi poti, koliko v slavnih šnopsarskih prestolnikih, v Ptiju, stoči na dan samo ena šnopsarna. Čujte in strmite! Samo žganjarna H. porabi vsak mesec 24 tisoč litrov špirita, iz katerega napravi trikrat toliko žganja, torej 72 tisoč litrov. Ob navadnih dnevih stoči šnopsa za **400 do 800 K.**, ob sejmskih dnevih pa celo za **1400 do 2000 K.** To so grozne številke. Vzamimo le povprečno na dan 600 krov, znese to na leto 219.000 K, beri: dvesto in devetnajst tisoč krov. Ker so sejmi v Ptiju pogosti, računimo na mesec vsaj eden sejmski dan in vzemimo le majhno svoto 1000 K, znese to v 12 mesecih dvanajst tisoč krov, **torej na leto nad dve sto in trideset tisoč krov!** V desetih letih zleti torej iz Dravskega polja in Haloz blizu pol tretjih milijon krov za šnops samo eni žganjarni v žep! Kje so pa še neštevilne druge žganjarne!

Pomislimo: 1. ta denar gre v žep zagrizenemu našemu nasprotniku, 2. iz žepov našega revnega kmečkega in delavskega ljudstva, 3. za stvar, ki nikomur niti toliko ne hasni, da bi se za nohet djalo, ampak nasprotno dela ta draga plačani šnops neizmerno škodo. Kdo naj presteje solze, ki so pretekle vsled nesreč, ki jih je zakrivil prokleti šnops, kdo naj popiše gorje, ki je prišlo v naše hiše in družine vsled šnopsa, kdo naj preračuni stroške pri boleznih, ki jih je zakrivil šnops, kdo naj presteje žrtve, ki so šle vsled šnopsa v rani grob, v norišnice in v ječe?! Koliko se zgodi vsled žganjepitja umorov in tepežev, kri, ki jo je popila zemlja, kliče do nebes! Kje so čete krepkih mladeničev in deklet, katere je spravil šnops ob njihovo nedolžnost in jim podrl vso bodočnost! Kdo naj preceni škodo na izgubljenem času in delu, ki jo je napravil šnops! V resnici, človeku se lasje ježijo, ko premišljajo to... Ce kje zidajo šolo ali popravljajo cerkev, ali delajo novo cesto, ali se pobira za kak drug dober namen, koliko je preklinjanja in zabavljanja zaradi plačil! A kaj je vse to proti ogromnim svotam, ki se jih leto za letom zmeče za strup — šnops! Pred blizu 10 leti je n. pr. naše "Zgodovinsko društvo" izdalо načrt in poziv, če bi na Spodnjem Štajerskem povprečno 100 tisoč oseb na leto dalo po 10 vinarjev, bi to zneslo na leto 10 tisoč krov, ne všteviši obresti, in s tem bi se v par letih napravil južnoštajerski narodni muzej, ki je sicer ponos vsakega naroda. Zastonj, ušesa so bila gluha, pač pa smo imeli v teh desetih letih več milijonov krov za ptujski šnops!

V resnici, zaslužimo si, da nam postavijo tisti, ki so pobasali ta denar, velikanski spomenik, ogromno piramido iz praznih sodov in steklenic popitega šnopsa, večjo, kakor so one egipčanski faraonov. Potem pa tožimo na slabe čase in kakor berači moledujemo za podpore pri vladni ter se pritožujemo, da nam vlada ne da vseučilišča! S samim denarjem, ki ga izdamo za šnops, bi si bili lahko že v vsaki kronovini postavili svoje vseučilišče.

Kje je pa denar, ki ga damo leto za letom tujim pivovarnam, da o vinu niti ne govorimo. Pač krvavo nam je treba s vse v vojske proti najhujšemu našrodnemu sovragu — žganjepitju!

Na Balkanu.

V teku enega tedna vse polno važnih dogodkov! Ministrski predsednik Pašić je preklical svojo ostavko in ostane nadalje voditelj srbske politike. Mislijo se je,

da bo odslej Srbija bolj prijenljiva, toda temu ni tako. Srbija vstraja na svojem prejšnjem stališču, da se mora pogodba z Bolgarijo na korist Srbiji pregledati in popraviti. V skupščini, ki se je vršila v pondeljek v Belgradu, je ministrski predsednik Pašić to stališče zopet z vso odločnostjo zastopal.

In zakaj je postal Srbija zopet tako neodjenljiva? Ob priliki Pašičeve ostavke se je vendar lahko računalo, da se Srbija polagoma umika. Stališče Rumunije je dalo Srbom nov pogum.

Rumunija je Bolgarom naznanila, da v slučaju vojske med Srbi in Bolgari ne bo ostala nepristranska, ampak bo s svojim vojaštvom prestopila bolgarsko mejo. To se pravi, napadla bo Bolgare za hrbotom. Da bi svojim besedam dala vso važnost in resnost, je odredila splošno mobilizacijo. In tako je sedaj tudi Rumunija v orožju.

Rumunija je postal sedaj naenkrat odkrita sovražnica Bolgarov. Kako to? Rumunija hoče še nekaj zemlje od Bolgarov, takozvano Dobručo. V zadnji vojski si ni upala nastopiti z oboroženo silo za to zahtevalo, ker bi jo bila sicer Rusija napadla. Sedaj po sklepnu turško-balkanske vojske pa so se razmere precej izpremenile. Rusija je delala Bolgariji vse mogoče ovire, posebno zaradi tolmačenja srbsko-bolgarske pogodbe, ker ji postaja Bolgarija premočna. Bolgarija je to videla in se je začela nagibati k Avstriji. Avstria je zadnji čas odkrito podpirala težnje Bolgarov, kar je storila tem lažje, ker so v istini opravičene. Pri tem pa Avstria tudi proti Srbiji ni kazala nobenega sovražstva, ampak je mnogo krepkej nego Rusija, delala zat mirno poravnava, seveda na podlagi srbsko-bolgarske pogodbe.

A ker pa je Avstria podpirala Bolgare, postala je Rumunija ljubosomna. In Rusija je porabila to razpoloženje, obeta Rumuniji povečanje zemlje, in Rumunija, ki je več kot 30 let stala zvesto ob naši strani, je zadnje dni odšla v tabor Rusije. Zdaj jo Rusija že izrablja proti Bolgarom. Grdo vlogo je pri teh dogodkih igrala Nemčija. Ta se boji, da bi ne dobili na Balkanu večji vpliv, posebno pa je nemirna, ako se kaže, da bi mi mogli dobiti celo kaj novega ozemlja. Zato je tudi ona hujskala Rumunijo, naj nastopi proti Bolgarom, kajti tudi Nemčija želi, da postanejo Srbi močnejši in ne Bolgari. Računa namreč s tem, da bo med nami in Srbi vedno obstajala neka napetost, česar pa se pri Bolgarih ni batil, ker niso naši neposredni sosedji.

Ker je Rumunija naenkrat preseljala, je bolgarsko stališče poslabšano, a srbsko ojačeno. Kljub temu vstrajajo Bolgari na svojem prejšnjem stališču, da se drži in izpolni sklenjena pogodba. Rusija se še vedno trudi s posredovanjem, toda samoumevno ji Bolgari ne zaupajo več mnogo. Zato tudi ni gotovo, ako bodo šli ministrski predsedniki balkanskih držav v Petrograd, da se tam podvržejo glede prepornih vprašanj razsodbi ruskega carja. Mogoče, da že prej izbruhne vojska.

Med bolgarskimi in srbsko-grškimi četami se vršijo vsak dan sponadi. Ali so to navadne malovažne praske, ali začetek resnega krvavega boja, pokazali bodo že prihodnji dnevi.

Srbija ne odneha.

V pondeljkovi seji srbske skupščine je izjavil ministrski predsednik Pašić, da srbska vlada sprejme razsoditev ruskega carja, ako se srbsko-bolgarska pogodba njim na korist popravi. V zasebni seji starodikalne stranke pa je Pašić izjavil, da so se dogodki zasukali tako, da bo Srbija najbrže pridržala vse ozemlje, ki ga je osvojila njena armada.

Tudi Bolgarija ne odneha.

Ministrski predsednik dr. Danet je izjavil, da Bolgarska pod nobenim pogojem ne izpremeni svojega stališča o bolgarsko-srbskem sporu. Rusija se še vedno trudi, da mirnim potom razvzljiva spor. Baje predlagajo sledi: Srbija prizna pogodbo, Bolgarija pa dovoli Srbiji v Makedoniji regulacijo mej, oziroma izmenjava ozemlja.

Rumunija rožlja s sablio.

Zadnji petek, dne 27. junija, je nameraval srbski ministrski predsednik Pašić v srbski narodni skupščini (državnem zboru) podati izjavno, s katero bi povedal, da so postali Srbi neodjenljivi in ki bi naj bila merodajna za bodoči razvoj bolgarsko-srbskega spo-

ra. Vse je nestrnno in s pozornostjo čakalo na napovedano izjavo. Nenadoma pa se raznese vest, da Pašić ne bo podal dotedne izjave, ker se je položaj izpremenil. Rumunija je namreč zapretila bolgarski vladni, da bo v slučaju, če napade Bolgarija Srbijo, z vso svojo armado prekoračila bolgarsko mejo. Rumunska vlada je spoznala, da je prišel pravi trenotek, da lahko zahteva od Bolgarije, da ji odstopi Bolgarija še en del ozemlja ob Donavi, pokrajino Dobručo, katero si Rumuni že dolga leta žele pridobiti. Rumunija je mobilizirala vso svojo armado, kača na ugoden trenotek, da udari po Bolgarsi. Na Rumunskem je ves tovorni promet po železnicah ustavljen, vsak izvoz blaga je prepovedan. Srbi so takoj spoznali, da je Bolgarija vsled tega nastopa Rumunije v škripcih in so svoje odjenljivo stališče opustili. Pašić je izjavil, da bo podal svojo izjavo v pondeljek, dne 30. junija. Bolgari imajo sedaj izbirati: ali ugodijo Rumuniji in ji odstopijo zahtevano ozemlje ter se znebjijo s tem nevarnega sovražnika za hrbotom in se zamorejo svobodno boriti proti Srbom in Grkam.

Boji med Bolgari in Srbi.

Zadnjič smo med najnovješimi vestmi poročali, da je prišlo ob reki Zletovu dne 24. junija do krvave praske med Bolgari in Srbi. O teh bojih so prišla v svet različna poročila. Srbi so poročali, da so bili končno Bolgari hudo tepeni in so izgubili nad 600 mož ter so morali bežati. Bolgarsko poročilo pa, kateremu je pripisovali več verjetnosti, poroča o teh bojih sledenje: Zletovski kmetje so ustanovili svojo ustaško četo pod vodstvom vojvode Abazova, za kar so se hoteli srbski vojaki maščevati in so hoteli oskruniti žene in dekleto sorodnikov Abazovovih vojakov. Vsled tega barbarskega postopanja so napadli vstasi Srbe, da rešijo čast svojim rodbinam, na kar so odšli zopet v gore. To je bilo dne 24. p. m. Zjutraj naslednjega dne je prispel bataljon srbskih vojakov, da se maščuje za napad, a dva oddelka bolgarskih makedonskih prostovoljev sta pognala Srbe v beg. Enako se je zgodilo tudi potem, ko so dobili Srbi ojačenje. Srbi so pustili na bojišču veliko število mrtvih in ranjenih, dočim so imeli Bolgari le 2 ranjenca.

Boji pri Zletovu in okolici se zopet nadaljujejo. Dne 29. junija, ob 2. uri zjutraj so napadli Bolgari srbske postojanke pri Stipu. Razvila se je huda artilerijska bitka. Bolgari so napredovali in so napadli srbske čete pri Retki, Bukri in Rogači. Isti dan pooldne so napadli Bolgari Srbe pri Valandovu. Poročila glede teh bojev se križajo. Srbi pravijo, da so zateli Bolgari boj, bolgarske vesti pa zopet trdijo, da so otvorili Srbi ogenj brez vojne napovedi.

Boji med Bolgari in Grki.

Med tem, ko pokajo puške na srbski in bolgarski strani in grome topovi bratomorno pesem, so se pričeli tudi boji med grškimi in bolgarskimi četami severno od Soluna v bližini Seresa. Pri Doiranu so se Grki in Bolgari dne 29. junija prvokrat spoprijeli. Do drugih bojev je prišlo severno od Elevtere, kjer so ojačene grške čete otvorile hud ogenj na Bolgare. Vneša se je ljuta bitka. Bolgarske čete so bile vsled grške napada iznenadene. Bolgarske predstraže so doble ojačene, na kar so Bolgari z vzklikom "Hurra!" Grke napadli z bajonetom in jih vrgli iz Elevtere, Grki so pa Elevtero začiali. Bolgari so zasledovali Grke do Kale Cilliaka. Grški napad od strani Oštian-Hemaltos je bil še silnejši. Namen Grkov pri tem je bil, polasti se železniške proge Seres-Drama. Bolgarski oddelki so bili ojačeni. O spopadih se poroča tudi iz drugih krajev. Bolgari so pri Elevteri zajeli celo grško stotnjo. Grške in srbske čete so se na črti Solun-Istip združile. Kljub temu so Bolgari dne 30. junija pri Gjevgeliju porazili združenega nasprotnika in so zasedli del železnice Solun-Skopje.

Politični ogled.

— **Državni zbor.** Poslanci Vseslovenske Ljudske Stranke so v državnem zboru v opoziciji torek nasprotniki vlade. Niso niti v večini, niti drugače podpirajo vlade. Izmed slovenskih poslancev se edino le zastopnik liberalnih Slovencev, dr. Ravnhar, nahaja v vladni večini, ki ima naloge in dolžnost, podpirati vlado. Ako torek celjski liberalni listič javka, da seda-

nji državni zbor ni mnogo storil, potem zadene to očitanje v prvi vrsti vladno večino, v kateri hlapčujejo tudi slovenski liberalci s svojim Ravniharjem. Nikjer na svetu namreč ni opozicija, ki je v manjšini, odgovorna za delo ali nedelo v javnih zastopih, ampak povsod le vladajoča večina. Smejati pa se moramo, kako se celjski listič baha, kako bi šlo v državnem zboru vse boljše, ako bi sedeli v njem še liberalni slovenski poslanci. Res, res, Roblek in Ježovnik sta imela nekdaj vodilno vlogo v državnem zboru in cela Avstrija je žalostna, da jih ni več med krmilarji države.

— **Gospiska zbornica** državnega zabora je imela pretekli teden svoje seje. Pozvala je vlado, naj predloži načrt zakona za električne naprave. Delavski minister Čeh Trnka je obljubil, da se bo to kmalu zgodilo. Toda država se bo brigala pri tem bolj za močnotokne kakor za slabotokne električne zgradbe. Zelo važno je bilo posvetovanje o preosnovi kazenskega prava. Poročal je o tem predmetu odlično katoliški mož in pravoslovec svetovnega imena, dvorni svetnik Lamaš. Naglašal je, da dosedanje kazensko pravo ni odgovarjalo potrebi časa. Preosnova preveva duh mlobe nasproti tistim, ki so bili izvzvani ali zapeljani, neizprosno strog pa je nasproti tistim, ki so bili že večkrat kaznovani in so hudodelci iz navade. S preosnovom se bo tudi omejil delokrog porotnih sodišč, ker se pri nas niso obnesla, kar dokazujejo posebno marsikatere neutemeljene obsodbe. Veliko pozornosti je vzbudila razprava o zunanjih politiki, ki se je razvila ob prilik posvetovanja o začasnom proračunu. Ministrski predsednik grof Stürgkh je izjavil, da želi Avstrija vsem balkanskim državam ugoden razvoj. Govorniki pa so obsojali našo zunanj politiko, ki je imela v zadnjem času mnogo neuspehov. — Grof Černin je povdarjal, da so zunanjih neuspehov krive tudi notranje razmere. Narodi so med seboj spriti in zato ni enotnih ciljev. Knez Švarcenberg povdarja, da si naša država ne more pridobiti spoštovanja na Balkanu, dokler se ne bo z lastnimi Jugoslaviani boljše ravnalo. Ti visoki gospodje govorijo lepe besede, toda na njihove besede nihče nič ne da.

— **Nove vojaške zahteve Avstrije.** Vlada pravljiva baje, potrjeno to še ni, za jesen dve novi vojaški predlogi. Prvič bo zahtevala vlada povišanje števila rekrutov za 15.000 mož za skupno armado in 10.000 mož za obe deželnim brambi, in sicer polagoma, tako, da bi l. 1917. znašalo število rekrutov 237.000 mož. Posebno se množi artillerija in se pred vsem zviša stalno stanje na južnih in severnih mejah. S tem se bodo povečali izdatki za 20–30 milijonov krov. — Mornariška predloga, ki pride pred delegacijo, pa zahaja 280.000.000 K. Ta denar se porabi za 3 velike bojne ladje (dreadnoughts), ki imajo nadomestiti starele ladje. Dve ladji se bosta začeli takoj graditi v Trstu.

— **Volilni boj na Goriškem.** Meseca julija se bodo vršile na Goriškem deželnozborne volitve, in sicer bodo prve dne 13. julija za splošno skupino. Kakor vse kaže, bo volilni boj nenavadno hud. Na slovenski strani je najmočnejša stranka S. L. S. Toda žal, da je S. L. S. v sedanjem volilnem boju razdeljena v staro in novo strugo. Stari strugi načeljuje dr. Gregorčič, mladi pa zdravnik dr. Brecelj. Ker pogajanja med obema strugama niso uspela, so postavili objoni vsak svoje kandidate. Kandidati stare struge so sledеči: Josip Fon, Anton Manfreda, Franc Grgič, dr. Anton Gregorčič, Ivan Torkar, Ivan Berbuč, dr. Peter Laharnar, Miha Marinič, za Kras pa dr. Hinko Stepančič. Kandidati nove struge pa so naslednji: Jožef Fon, Franc Grgič, dr. Anton Brecelj, Jožef Abram, Anton Rejec, Frano Obljubek. Za kraške kmečke občine podpirajo nevostrujarji kandidaturo dr. H. Stepančiča.

— **Volitve na Moravskem.** Pri ožjih volitvah v kmečki skupini je bil na češki strani izvoljen samo 1 katoliško-narodni Čeh. Vse druge mandate so dobili liberalni agrarci in ž njimi združeni svobodomiseli. Kakor povsod, tako so tudi pri teh volitvah šli proti katoliški stranki združeni liberalci vseh struj in socialni demokratje. Katoliški Čehi so klub temu v splošni in kmečki skupini zmagali še z 18 kandidatih, izgubili so le 5 mandatov, kar je z ozirom na številne in združene nasprotnike še razmeroma ugodno. V skupini mest in trgov so si češki krščanski socialeci priborili 1 mandat, 1 je dobila češka ljudska stranka, liberalci pa so tukaj izgubili 2 mandata. V 5. okrajih je potrebna ožja volitev.

— **Razpust češkega deželnega zabora.** Češko deželno gospodarstvo stoji pred polomom. Kakor znano, češki deželni zbor vsled nemške pohlepnosti ne more redno delovati. Deželni odbor je najemal leto za letom milijonska posojila, a sedaj je prišlo že tako daleč, da deželni odbor ne more naprej. Na vseh koncih in krajih preti deželi polom. Vlada se je odločila, da razpusti deželni zbor in nastavi vladnega komisarja, ki bo s pomočjo posebne upravne komisije vodil gospodarstvo češke dežele do novih volitev. Po nameri vlade se bodo zvišale deželne doklade za 10% ter se bo naložil za 4 K višji davek na pivo. Nemci ropotajo proti tej vladni nameri. Tem ljudem ni nikjer prav. Na Češkem, kjer imajo v deželi več pravie kot Čehi, nočejmo sodelovati pri deželni upravi, pri nas na Stajerskem pa hočejo vzeti Slovencem še tisto trohico pravic, ki jo imamo.

— **Zmede na Ogrskem.** V okraju Arad se je vršila dne 28. junija nadomestna volitev državnega poslance. Kot kandidata sta si stala nasproti ministrski predsednik grof Tisa in opozicijalec grof Sečeni.

Tisa je hotel na vsak način zmagati. Njegovi pristaši so uporabili vsa sredstva, da pridobijo čim več volilcev. Več stotnih vojašta in mnogo žandarjev je zbranjevalo opozicionalcem zbiranje in agitacijo. Pritisk je bil do vladne stranke silovit. Ni čuda tedaj, če je zmagal Tisa. Dobil je 2470 glasov, njegov nasprotnik pa 1653. — Ogrski republikanci (pristaši ljudovlade) so hoteli imeti dne 28. junija v Budimpešti svoj občni zbor, a vlada jim ga je prepovedala. Vendar je za ogrske razmere značilno, da sploh obstaja taka stranka.

— **Oboroževanje Nemčije.** Nemški državni zbor je v soboto, dne 28. junija, končal razpravo o novi brambni predlogi, po kateri se bo zvišalo stanje vojaških novincev za 136.000 mož, tako, da bo znašalo stanje nemške armade v mirnem času 850.000 mož. V ponedeljek, dne 30. junija, je bila v razpravi vladna predloga, katera določa, kako se pokrijejo stroški pri pomnožitvi armade. Vlada je predložila postavni predlog, da se obdavčijo dedičine in se vpelje davek na prirasteck premoženja. Katoliška stranka Centrum in tudi nekatere druge stranke pa niso hotele privoliti v nova vojaška bremena, dokler jim vlada ne obljubi, da se bodo izpremenile tudi nekatere stroge določbe vojaško-kazenskega zakonika. Pred kratkim so bili namreč nekateri rezervisti, ki so se ob prilik kontrolnih zborov v mestu Erfurt stepli z orožniki in policiji, obsojeni na 5 let ječe. Stranke so torej zahtevale, naj se vojaško-kazenski zakonik omili. Državni kancler je obljubil, da bo posredoval, da se ostrost kazenskega zakonika v tem oziru izpremeni. Vladne predloge so bile sprejete. Za nove davke so glasovali celo socialni demokratje.

— **Predsednik francoske ljudovlade v Londonu.** Pretečeni teden je prišel predsednik Poincare v London, kjer so ga slovesno in prijateljsko sprejeli. Namen tega obiska je bil političen. Že od 1. 1904. naprej obstoji med Francijo in Angleži dogovor, na podlagi katerega sta oba naroda dolžna si medsebojno pomagati. Pri slavnostni pojedini, katero je pripravil angleški kralj v čast francoskemu predsedniku, je kralj Jurij napis predsedniku in izrazil željo, naj bi doživel francoski narod slavno bodočnost. Nemško časopisje se jako obširno bavi s tem obiskom. Nemci skrbi namreč prijateljsko razmerje med Francijo in Anglico, ki bi v slučaju kakih vojnih zapletljajev bilo za Nemce usodepolno. Angleški listi pa tolažijo Nemce, da Anglia v slučaju, da Francozi začnejo boj proti Nemcem, Franciji gotovo ne bo pomagala.

— **Volitve na Nizozemskem.** Pri državnozbornih volitvah na Nizozemskem (Holandskem) so se liberalci, socialni demokratje in prekučuh zvezali in si priborili večino poslancev, namreč 55. Krščanska stranka si je klub silni agitaciji liberalcev in socialnih demokratov ohranila 45 mandatov. Iz teh kakor iz zadnjih deželnozbornih volitev na Moravskem sledi za krščanske stranke, najsi bodo kjerkoli, nauki, da morajo skrbeti, da si z lastno močjo izvojujejo zmage. Zanesti se ne smejo na nikogar. Prejšnje čase so liberalne stranke še v ožjih volitvah vendar volile rajši krščanske kandidate nego socialne demokrate. Sedaj je tudi to minulo, liberalci so postali ponižni priveski rdečkarjev. Naša stranka se bo moralna boriti pri prihodnjih volitvah z združenimi liberalci, socialnimi demokrati, slogaši in nemškutarji.

Razne novice.

Godovi prihodnjega leta.

- 6. nedelja: 8. po Binkoštih; Izajai, preroč.
- 7. pondeljek: Vilibald, škof; Pulherija, kraljica, 8. torek: Elizabeta, kraljica; Kilijan, škof.
- 9. sreda: Anatolija, devica; Veronika Jul., dev.
- 10. četrtek: Anamila, devica; Felicita, devica.
- 11. petek: Pij I., papež; Peter F., spozn.
- 12. sobota: Mohor in Fortunat, mučenca.

* **Duhovniške spremembe.** Dne 1. julija sta bila inštalirana č. g. Franc Casl kot župnik na župnijo Trbovlje in č. g. Franc Trop za župnika v Šmarjeti pri Rimskih Toplicah. — Za provizorja v Št. Lenartu nad Laškim je imenovan č. g. Ivan Luskar, kaplan v Št. Petru pri Radgoni.

* **Letošnje nove sv. maše.** Anton Bratkovič, dne 27. julija, Kapela pri Radencih; pridigar: Martin Osenjak, župnik pri Sv. Petru pri Radgoni. — Ignacij Grifič, dne 15. avgusta, Prihova; pridigar: Franc Hrastelj, arhidiakon v Konjicah. — Pavel Holeman in Vinko Holeman, dne 10. avgusta, Remšnik; pridigar dr. Josip Hohnjec, bog, profesor v Mariboru. — Anton Medved, dne 3. avgusta, Rajhenburg; pridigar: dr. Anton Medved, gimnazijski profesor v Mariboru. — Anton Peršuh, dne 10. avgusta, Sv. Lovrenc na Dravskem polju. — Jakob Bohak, dne 10. avgusta, Studenice; pridigar Bohak, dekan v Slov. Bistrici. — Andrej Klobasa, dne 17. avgusta, Sv. Jurij na Ščavnici. — Janko Slavič, dne 17. avgusta, Ljutomer; pridigar: Franc Slavič, župnik v pokolu. — Frančišek Štiglic, dne 17. avgusta, Rečica v Sav. dolini; pridigar: Jož. Dobrovce, župnik v Črni na Koroškem. — Mihael Turk, dne 10. avgusta, Pilštanj; pridigar: Marko Tomažič, dekan v Kozjem. — Jožef Vrečko, dne 3. avgusta, Sv. Jožef nad Celjem; pridigar: Franc Kitak, superior istotam.

* **Iz poštne službe.** Poštni aspirant Leo Verstovšek je imenovan za poštnega praktikanta v Mariboru. Za poštne oficijante so imenovani: Josip Dvorak v Radgoni; Ivan Novak v Feldbahu; Anton Pevec na Pragarskem in Terezija Lešnik v Žalcu.

Osebna vest. Gospod dr. Ivan Arnejc, c. kr. profesor na mariborski gimnaziji, je s 1. julijem voklican za službovanje v c. kr. ministrstvo za uk in bogočastje.

Iz učiteljske službe. Na petrazrednici v Grižah, drugi plačilni razred, je oddati službo učitelja ali učiteljice; prošnje do dne 25. julija. Na Štirirazrednici v Rečici je oddati službo učitelja. Prošnje do dne 25. julija.

* **Od cesarja odlikovan kmet.** Nižjeavstrijskemu državnemu in deželnemu poslancu in predsedniku tamoznje krščanske Kmečke Zveze, Jos. Stöcklerju, je cesar prisidel red železne krone tretje vrste. Stöckler je kmet pri Sv. Valentinu nižje Dunaja in je eden najboljih poslancev krščansko-socialne stranke.

* **Romanje k Mariji Pomagaj na Brezje** priredi letos Krščansko-soc.-Zveza, in sicer dne 14. julija t. I. Da se ugodi želji romarjev iz mariborske okolice, gre eden vlak iz Maribora, drugi pa gre iz Celja.

Voznina in cene za mariborski vlak bodo najbrž sledeče:

	Cena: III. razred.	II. razred.
Iz Maribora ob 5. ur 30 minut	K 10'20	K 15'
" 5. " 41 "	" 10'20	" 15'
Iz Slivnice " 5. " 47 "	" 10'20	" 15'
Iz Rač " 5. " 52 "	" 10'—	" 14'50
Iz Pragerske " 6. " 4 "	" 10'—	" 14'50
Iz Slov. Bistrice " 6. " 14 "	" 9'80	" 14'
Iz Poljčan " 6. " 28 "	" 9'80	" 14'

Vozni red od Ljubljane naprej še ni natančno določen. Tudi gori navedene cene za mariborski vlak niso popolnoma zanesljive, ker državna železnica svojih cen še ni naznanila, a veliko se ne bodo izpremenile. Spremembo cen naznanimo še pravočasno.

Vozni red in cene za celjski vlak, ki vozi tudi 14. julija, pa so sledeče:

	Cena: III. razred.	II. razred.
Iz Celja ob 8. ur 10 minut	K 6'80	K 11'
Iz Laškega " 8. " 23 "	" 6'60	" 10'
Iz Rim. Toplice " 8. " 33 "	" 6'60	" 10'
Iz Zid. mosta " 8. " 48 "	" 6'20	" 9'
Iz Hrastnika " 8. " 59 "	" 6'—	" 8'50
Iz Trbovlje " 9. " 7 "	" 6'—	" 8'50

Nazaj se vrnemo dne 15. julija zvečer. Vlak bo vozil nazaj iz Lesc, tako, da bodo lahko obiskovalci Bledu v Lescu vstopili v vlak. Takih kart, s katerimi bi se lahko v Ljubljani izstopili, nam železnica žal ni dovolila. Za otroke nad 4 leta stare je treba plačati kakor za odrasle. Polovičnih kart za otroke ni dobiti. Posebni lepkaki se ne bodo izdali. Če. gg. dušne pastirje uljudno prosimo, da ljudi na to romanje blagohotno opozorijo. Naj bodo tudi tako dobrni, da zberejo denar in kolikor mogoče skupno naročijo karte, ker nam prihranijo s tem mnogo stroškov. Karte se pošiljajo samo s p r o t i g o t o v e m u p r e d p l a c i l u. Karte je treba naročiti najpozneje do 7. julija, ker nam drugače ni mogoče naročiti potrebnih vozov. Karte se naročijo in denar naj se pošlje e d i n o - l e n a n a s l o v : R o m a r s k i o d b o r v M a r i b o r u , K o r o š k a c e s t a , š t . 5. V M a r i b o r u s e b o d o k a r t e i z r e d n o d o b i l e t u d i v T i s k a r n i s v . C i r i l a . Navlaku ne bo nikdo več dobil kartete, zato se naj iste pravočasno oskrbijo.

Z razpoložljanjem kart se bo začelo 4. julija.

* **Za katoliški shod** so došle zadnje rešitve železnic. Zglasilnice so se pričele razpošiljati. Najprej dobe zglasilnice najbolj oddaljeni, v par dneh jih pa dobe že vsi župni uradi. Prosimo, da se razvije povsod najživahnejša agitacija tako, da bo agitaciono delo za udeležbo v glavnem že opravljeno, ko pridejo zglasilnice. Nujne so skupne agitacije in organizatorične seje vseh naših društvenih odborov v posameznih župnijah. Opozarjamо tudi, da bodo župani in občinski svetovalci naših slovenskih občin tvorili v slavnostnem sprevodu skupno s poslanci posebno skupino. Na katoliškem shodu v Ljubljani naj se s katoliškim slovenskim ljudstvom zberu tudi vsi slovenski župani in ob

sti rešil Najsvetje pred ognjem. Ko je duhovnik zopet bežal iz cerkve, se je vsled preobilega dima skoro zadušil in je v sredi cerkve padel na tla. Požarniki so ga nato rešili gotove smrti.

* **Velikodušnost katoliškega škofa.** Časopisi poročajo o sledenem velikodušnem vzgledu katoliškega škofa: Nekemu delavcu na Gornjem Avstrijskem je obolen sinček, katerega so morali prepeljati v bolnišnico. Ker pa je deček vedno bolj hiral, so ga vprašali, če je že prejel kdaj sv. obhajilo. „Da, že trikrat“, je odgovoril, „danes bi bil celo birman, da nisem bolan“. Ker je bil deček vsled tega, da ni mogel prejeti svete barme, silno žalosten, so telefonično naznanih linškemu škofu željo malega bolnika. Škof je prišel ponoči ob 11. uri z brzovlakom in podelil umirajočemu dečku zakrament sv. barme, na kar se je zopet odpeljal. — Kmalu nato je deček umrl.

* **Na branik!** Katoliški molitvi v šoli brezverski liberalci in socialistični demokratje vedno bolj nasprotujejo. Poleg gesla: „Križ iz šol!“ hočejo uveljaviti tekom časa tudi načelo: „Molitev iz šole!“ Posebno liberalno učiteljstvo vseh dežel goji vročo željo, da bi izginil iz šolskih dvoran zvok katoliške molitve. Tako izvemo, da je nek bud nemško-nacionalni učitelj v Mariboru prepovedal šolskim otrokom svojega razreda molitev „Češena Marija“ radi tega, ker sta poleg več kot 40 katoliških otrok tudi 2 protestantska. Svojo prepoved utemeljuje s tem, da če bi se molila tudi molitev „Češena Marija“, se žali verski čut protestantskih otrok. Oblast seveda „nima vzroka“ nastopiti proti temu liberalnemu učitelju. — V Lipi na Českem je tamšnji okrajinški svet zapovedal, da se mora v šolah, katerih obiskujejo tudi otroci drugih veroizpovedanih, opravljati molitev pred in po pouku „na tihem“. Tako! Radi par protestantskih paglavcev mora romati stara krščanska navada šolske molitve iz šol! Tak veter veje po naši ljubi „katoliški“ Avstriji! Katoliški starši, na branik!

* **Nedoslednost soc. demokratov.** Nemško socijalno-demokrško glasilo „Arbeiterwille“ je nedavno pisalo: „Ako zahtevam od koga, da me uspešno branii, mu moram dati tudi potrebno orožje“. Naj bi si dobro zapomnili te besede in se jih ob dani priliki spomnili visoki gospodje-kolovodje socialističnih demokratov! Potem ne bi tako nespametno zabavljali proti vojaštvu in vojaški službi, ki je neobhodno potrebna za življenski obstoj vsake države.

* **Vera in politika.** Liberalci kaj radi ponavljajo svobodomiselno geslo: Vera nima nič opraviti s politiko. Liberalni listi vedno napadajo našo duhovščino, češ, duhovnik naj ostane v cerkvi, v javnosti pa naj pusti vse. Liberalci dobro vedo, da je katoliški duhovnik največji nasprotnik brezverskemu prodiranju, ki se ne strinja s katoliškimi načeli, zato se trudijo, da bi proglašili duhovščino za nevedno, neomikano in vsakemu napredku nasprotno. Politika, ki temelji na trdni podlagi katoliške vere, je edino prava, in zato tudi zmožna, povzdigniti ljudstvo do blagostanja, po katerem stremijo pravi prijatelji naroda.

* **Liberaleci obsoajo prostozidarstvo.** Italijanski vojni minister Spingardi je izdal ukaz, s katerim prepoveduje častnikom stik s prostozidarji. Vsak častnik, ki bi odslej izpolnjeval zapovedi prostozidarskih glavarjev, bo neizprosno izključen iz armade, oziroma mornarice. Ukaz se konča z besedami: „Armada in mornarica se morata gibati v ozračju luči, prostosti in poštenosti, kjer se lahko globoko diha sveži zrak.“ Do sedaj je bilo 4000 častnikov članov prostozidarske zveze.

* **Nemci na nekdanjih slovanskih tleh.** Nemško društvo „Ostmark“ je imelo na Nemškem pred kratkim neki shod. Ob tej priliki so govorniki poudarjali, da ni v Evropi naroda, ki bi imel večjo raznarodno silo kakor Nemci. Z neko samozavestjo se je naglašalo, da skoraj polovica vseh Nemcev v Evropi živi na ozemlju, ki je bilo pred 900 ali 1000 leti slovansko. Sami mesti Berlin in Dunaj ležita na prvotno tujem ozemlju, ki so ga Nemci pozneje zavzeli. Dokler se slovanski narodi niso brigali za izobrazbo in gospodarsko organizacijo, je šlo Nemcem pridobivanje slovanske zemlje lepo izpod rok. Izobražen in gospodarsko močen narod pa se najuspešnejše ustavlja tujemu navalu.

* **Kdo je kriv draginje?** Iz Filadelfije (v Severni Ameriki) poročajo sledenje: Zadnji čas so se jajca v Filadelfiji silno podražila. 12 jajo je stalo 2 K, a še za to ceno se je težko dobilo svežih jajc. Gotovi ljudje so namreč pokupili vsa jajca v okolici ter jih shranili v podzemeljske prostore, kjer je bilo nad 300 milijonov jajc. Ti ljudje so nato postavili jajcem visoko ceno. Da se prepreči nadaljnja draginja, se je ustavnila nasprotna zveza, ki je istotako pokupila vsa jajca daleč na okrog ter jih prodajala po 8 vinarjev. S tem je bil konec draginje. Mestni prebivalci so v enem samem mesecu prihranili nad 1.200.000 K. Iz tega je razvidno, da kmet ni kriv draginje, ampak razni špekulantje, ki hočejo na nepošten način z izsiljavanjem denarja obogateti. Kakor v Ameriki, tako tudi pri nas!

* **Opomin starišem.** Sedaj v vrocih poletnih dneh se otroci kaj radi kopajo. Pri kopanju se je zgodilo neštevilno nesreč. Mnogo oseb je utonilo. V listih čitamo, da sta utonila v Gradežu na Primorskem v morju minulo nedeljo dva dečka. Zdravniki, ki so preiskali mrtvecata, so dognali, da sta se otroka, ki sta se u-topila, podala kmalu po kosilu v vodo. Poln želodec pa jeko težko prebavlja v vodi. Posledice kopanja s polnim želodcem so krč in drugi napadi. In žrtev krča sta bila tudi omenjena dečka, ki sta šla kmalu po

kosilu v vodo. Zato svetujemo starišem: Otrokom kmalu po kosilu ali po večerji zabraniti kopati se! Je jaka nevarno. A tudi za odrasle velja to. Najmanj dve ure po zavžiti jedi se ne sme iti v vodo.

* **Tesarski in zidarski delavci na deželi.** Od več strani tesarskih in zidarskih delavcev dobivamo pritožbe in prošnje za nasvete. Navaja se v njih, da nimajo za delo določenega časa, da mojstri ne obračunajo z njimi, da nekateri ne dobijo po celo leto rednega odplačila. Umevno je, da morajo jemati pri trgovcih živila na račun in imajo velike sitnosti. Opozorimo te vrste delavcev na obrtni red, po katerem se morajo tudi tesarski in zidarski mojstri ravnati. Postavno se zahteva, da delavci delajo vsak dan k večjemu 11 ur brez vračunanega zakonito določenega odmora. Od mora se mora dati delavcem na dan vsaj 1½ ure, in sicer opoldan eno uro. Če se glede izplačevanja plače ne sklene med mojstrom in delavci nobena posebna pogodba, tedaj določa zakon, da mora izplačevati mojster zaslužek vsak teden. Odpoved se vrši lahko vsakih 14 dni.

* **Velike povodnji** so nastale zadnje dni na Ogrskem, Sedmograškem, Bosni in Galiciji. Deževalo je 36 ur zaporedoma. Povodenj je podrla na Ogrskem mnogo mostov, porušila na stotine hiš ter uničila poljske pridelke ob preplavljenih rekah. Najhujša povodenj je ob reki Maroš. Cele vasi so uničene. Pokončane je na stotine živine. Železniški promet je ustavljen, ker so podrti mostovi. V vzhodni Galiciji se v mnogih okrajih radi povodnji dne 30. junija niso mogle vršiti deželnozborske volitve. V Bosni je bila povodenj še hujša. Reki Bosna in Miljačka sta dne 30. junija preplavili bregove, valovi so podirali mostove in hiše. V Sarajevu je napolnila voda vse nižje ležeče hiše. Vlada je zaprla vse mostove in ulice. Kavar na „Kairo“, kjer se je pred izbruhom povodnji plesal, je bila tekmo ene ure do polovice pod vodo. Plesalci so morali bežati pred pogubnosnimi valovi.

* **Vročina na Portugalskem.** Grozna vročina je nastala zadnje dni na Portugalskem. V Lizboni, glavnem mestu, je povzročila nenavadna vročina 18 požarov. Škode je veliko milijonov.

* **100kronski bankovci pridejo iz prometa.** Avstro-ogrška banka naznana, da se 100kronski bankovci z dnem od 2. januarja 1910 umaknejo iz prometa. Čas za izplačilo ali zamenjavo teh bankovcev v glavnih zavodih in podružnicah avstro-ogrške banke je določen do 31. maja 1915. Po preteklu tega roka bodo bančni zavodi avstro-ogrške banke te bankovce sprejemali le še v zamenjavo; po 31. maju 1921 so pa 100kronski bankovci od 2. januarja 1910 sploh ne bodo več sprejemali.

* **Naš podlistek.** Opozarjam naše čitatelje, da smo že v zadnji številki začeli priobčevati daljšo povest izza časa preganjanja kristjanov po rimskih cesarjih. Kakor je našim čitateljem dopadla Soterija tako upamo, da bodo zadovoljni tudi z „Izgnanci“.

* **Tržno poročilo.** Na dunajski sadni trgu so bili zadnji čas poslane velike množine jabolk iz Avstralije. Jabolka so silovito draga. Na drobno stane kilogram 3—4 K. Posamezno jabolko pa velja 30—60 vin. Sad je ves ene vrste, srednje debel, tudi prav debel, rumen, kako lepo razvit in prav izvrstno hrانjen. Nekoliko je podoben naši landsberški reneti. Okusa ni ravno slabega, vendar se nikaror ne da primerjati z našimi jabolki boljših vrst. To tuje sadje je pač prijetno za oči, sicer pa nima posebne vrednosti in se ni prav nič batiti, da bi izpodrivalo naše sadje. — Črešnje stanejo na mariborskem trgu 48—96 vin. Marelice pa stanejo 1 kg 2 K 40 vin. — Tudi na Tirolsko so začeli češki mlinarji izvajati moko. Ogri se temu sicer upirajo, a kljub temu je dobila češka moka na Tirolskem več veljave kakor po ogrska. — Cene živini še vedno padajo.

* **Slov. čeb. društvo za Spod. Štajersko.** Ker zadnji občni zbor ni bil sklepčen, je sklenil odbor naj se vrši ta v nedeljo, dne 6. julija t. l. ob 10. uri predpoldne pri gosp. Konfidentiju v Zavodni po sledenem vsporednu: 1. Pozdrav. 2. Poročilo tajnika in blagajnika. 3. Sprememba društvenih pravil, govorji g. L. Černej. 4. Volitev. 5. Slučajnosti. Zatem bo urednik gosp. Fr. Rojina pri čebelniku predaval o Znidersičevem panju. Ta se bo videl prazen in obljuden. Po zborovanju je skupen obed, za katerega naj se vsak po dopisnici pri gosp. Konfidentiju oglaši.

* **Slovenski obrtniki pozor!** Opozarjam na inserat „Hiša za obrt“ št. 768.

* **Delavni podružnici Slov. Straže ste v Št. Lenartu v Slov. gor. in Čelju.** Poslali ste Slov. Straži vsaka po 200 K. Povod vzbudite tako požrtvovano delo za Slov. Stražo!

* **Za Slov. Stražo** je daroval gimnazijec V. razreda g. Breznik Janko veliko število obrabljenih znank in starih peres. G. Franc Platajs iz Sv. Jakoba v Slov. gor. je nabral za Slov. Stražo precej starih poštnih znank. Hvala!

* **Županstva in društva, posnemajte!** Županstvo v Višnjigori je poslalo Slov. Straži 10 K, županstvo v Gor. Tubinju 5 K, županstvo Draga 10 K. — Hranilnica in posojilnica v Št. Petru na Notranjskem je poslala Slov. Straži 20 K, hranilnica in posojilnica v Vurbergu 10 kron. Krasno urejeno bi bilo lahko naše narodno obrambno delo, ako bi vsako slovensko županstvo in vsako naše društvo poslalo Slov. Straži reden letni donesek! Hitite s takimi doneski!

Mariborski okraj.

* **Maribor.** Na slavnosti Slovenske Straže prihodno nedeljo, dne 6. t. m. v Radvanju, bo imel slavnostni govor slovit govornik profesor dr. Medved. Vsi mariborski in okoliški Slovenci v nedeljo v Radvanje h Krajnec! Iz Maribora je najbližja pot mimo kadetnice. — Vse mariborske šole so zaradi škrilatec zaprte.

* **Maribor.** Novi dravski most bo otvorjen v drugi polovici meseca avgusta. Če bo le vse do tistega časa gotovo? Končna dela zelo počasi napredujejo. Sliši se, da na novem mostu ne bo kipa sv. Janeza. Kako to? Ali smo že na Francoskem? Čemu gre vla-

da lutrovcem tako na roko? Mi katoličani-davkoplačevalci zahtevamo, da se postavi na novem mostu kip sv. Janeza ali pa znamenje sv. križa.

* **Gor. Sv. Kungota.** Kakor vsako leto, tako se je tudi letos pred kratkim za nekaj časa v našo župnijo na svoj grad Sv. Jurij povrnil poslaniški svetnik v Carigradu, g. vitez Löwenthal-Linau s svojo gospo soprogo. V njuni družbi se nahajajo njuni sorodniki, kakor grofovski rodbina Nostitz-Rieneck, kneginja gospa Odescalchi in drugi. Bivanje te pobožne visoke gospode tukaj je pač v vsakem oziru, posebno glede verskega življenja in izpolnjevanja verskih dolžnosti, ljudstvu v lepo vzpodbudo.

* **Sv. Anton** v Slov. gor. Nad vse veliko veselje je napravila tukajšnja šola učencem četrtega in petega razreda. Napravili so čez Kapelo poučni izlet v Radince. Nemogoče je v kratkem opisati velike koristi, ki so si jih pridobili otroci na tem izletu; brez dvoma se jim je duševno obzorje neprimereno razširilo. Od različnih dobrotnikov in od krajnega šolskega sveta se je za stroške, ki so se izdali za otroke in vozne, nabrala lepa svota. Na nasvet načelnika krajnega šolskega sveta, g. Fr. Kovačeca, se je napravilo 7 voznikov, ki so peljali otroke do Kapela. Tem vozom se je pridružilo še več zasebnih. Otroci so bili vsepovsod prijazno sprejeti; posebno se mora omeniti počivalno slavno kapeliško ravnateljstvo v Radincih, ki je postreglo otrokom s kislo vodo ter jim razkazalo vse zanimivosti. Potem smo stopili še na žalostno nam prekmursko zemljo, bili pogoščeni pri Petajnski slatini, se peljali na brodu čez Muro v tišinsko-prekmursko župnijo in si ogledali na Muri plačajoče mline. Na lepem kapelskem hribu otroci niso mogli dovolj prehvaliti cerkve in veličastnega razgleda na nesrečno prekmursko zemljo, kjer se jemlje tolikim slovenskim otrokom njihov jezik in s tem tudi njihova domovina. Naj bo na tem mestu vsem dobrotnikom posebno pa vrlim voznikom, v imenu hvaležnih otrok izrečena iskrena zahvala!

* **Sv. Benedikt** v Slov. gor. Dne 25. junija smo položili k večnemu počitku vrglednega mladeniča K. Mavrič iz Tretkove. Neusmiljena morilka toliko mlađih ljudi, jetika, mu je v 35. letu starosti končala mlađo življenje. Bil je priden, marljiv fant, priljubljen pri vseh, ki so ga poznali. Iz njegovega življenja se pričoveduje sledeča lepa poteza: Ko je še vozil tukajšnjo pošto, je dobil večkrat zdaj tu, zdaj tam, kako kupico vina, če je kaj pripeljal ali kako drugo uslužbo komu storil. Toda pil je vsikdar le za potrebo. Kar je dobil več, pa je zlil v steklenico, ki jo je navadno vozil seboj in potem poslal vino materi domov. Pijanega ni nihče nikdar videl. Pač lep vugled treznosti vsem našim fantom.

* **Iz popotne torbe.** Pred kratkim sem imel opravek v župniji Sv. Martina pri Vurbergu. Ko grem dolni proti cerkvi, zagledam nad vrati neke hiše se blesteti nemški napis: „Franz Leschnik, Schneider“. G. Lešnik! Saj ste rojen Slovenec in v kraju, kjer opravljate svojo obrt, stanujejo sami Slovenci. Zakaj pa potem nemški napis? Pomislite, kaj bi se zgodilo, če ne bi Slovenci k Vam zahajali. Svojo obrt bi morali takoj zapreti, ker Nemci pri nas ni. Pričakujem, da bo v kratkem nad vrati zopet slovenski napis.

* **Sv. Miklavž** pri Hočah. Volitev novega občinskega odbora je dobro izpadla. Zmagali so sami dobri in krščanski možje. V III. razred so izvoljeni: Jakob Florjančič, dosedanji župan; Franc Florjančič, gostilničar, in Anton Hojnik. V II. razred: Ludovik Lah, Janez Babič, Franc Babič. V I. razred: Janez Potočnik, Janez Gorinšek, Avgust Vauhnik. Novo izvoljeni namestniki so: za III. razred: Franc Hauzant, Franc Vezjak; za II. razred: Matija Vauhnik, Matevž Vuk; za I. razred: Franc Premzl, Janez Antoličič. Ker so po treh letih nasprotniki spoznali, da so naši pristaši dobri gospodarji, ni bilo v III. razredu več nasprotnih glasov kakor trije. Za tretji razred smo se najbolj bali, a je prav dobro izpadlo. Iz tega se vidi, da v naši občini niso tako slabi ljudje; le pred tremi leti so jih nasprotniki pregovorili, toda letos se volilci niso dali več od brezvestnih nemškutrov voditi za nos.

* **Pohorje** pri Hočah. Čudne reči se godijo po svetu. Ako pogledaš v časnik, vidiš vsakovrstne nešreče in dogodljaje. Že marsikateri se je pošalil z besedami: Star sem že, toda še vedno kaj smešnega doživim. — Neko dekle s Pohorja je šlo v Radvanje služit. Čez nekaj dni pa piše svoji materi sledeče pismo: „Ljuba moja mati! Pišite mi še Vi kaj, dokler še slovenski znam, kajti v kratkem bom postala trda Nemka. Takrat ne bom znala več slovensko pisati in govoriti.“ Ako bi kak tuje slišal te besede, bi si mislil: Za božjo voljo, kaj je Radvanje na Pruskiem. Radvanska občina pa leži na Slovenskem Štajerskem in ne na Nemškem. Mogoče, da so kaki trije nemškutarki, ki znajo ločiti blaženi tajč; nekateri tudi pravijo, da repro sekajo ter bi radi čenčali, pa se ne zna s pravim Nemcem čisto nič dogovoriti. Tako le same sebe osramotijo. Taki slučaji se vidijo lahko večkrat v Mariboru pri davčnem uradu, na ok

ka v — „Štajercu“. Ta mož je nekdanji navdušen Slovensec Anton Lobnik v Orehovi vasi. Da smatra celo fara g. Lobnika kot pisca, je vzrok ta, ker je on mnogim osebam pripovedoval, da bo g. Pišeka v „Štajercu“ zdelal, ker je slog dopisa popolnoma njegov in ker se zadnji čas brati z nemškutarji. Navesti hočemo eden značilen dogodek. Pred kratkim so imeli gostilničarji zborovanje v Razvanju. Poleg Slovencev se je udeležilo istega mnogo nemškutarjev. Lobnik je na tem zborovanju udrihal po slovenskem poslancu Pišeku v veliko veselje navzočih nemškutarjev. Zagrizen nasprotnik Slovencev, gostilničar Stanitz iz Hoč, ga je za to njegovo „junaštvo“ pohvalil. G. Lobniku svetujemo, da naj opusti bratstvo z nemškutarji in pisarjenje v „Štajercu“, ali pa naj izstopi iz slovenskih organizacij. Tudi načelniku posojilnice v Orehovi vasi svetujemo, da opusti takoj vse dosedanje zvezne, ker vsi dosedanji odborniki posojilnice obsoajo njegovo postopanje ob prilikih občinskih volitev v Orehovi vasi ali pa naj takoj odloži mesto načelnika.

m Slov. Bistrica. V Novi vasi je v ponedeljek, dne 30. junija, zatisnila za večno oči blaga žena Marija Jerovšek, roj. Zorko, mati profesorja in ravnatelja Cirilove tiskarne v Mariboru, č. g. dr. Ant. Jerovšeka. Rajna, ki je bila dolgo časa priklenjena na bolniško postelj, je bila stara 69 let in je slovela da leč na okrog kot vzorna slovenska gospodinja. Svetila blagci pokojnici večna luč! Jerovšekovi družini pa naše iskreno sožalje.

m Marijor. Podružnici Slov. Straže v Mariboru (v mestu in pri Sv. Magdaleni priredita v nedeljo, 6. julija ob 3. uri popoldne na vrto gostilne Krajnc v Razvanju ljudsko veselico. Spored obsega petje, godbo, javno telovadbo in razne ljudske zabave. Začetek ob 3. uri popolna 30 vin. za osebo. Preplačila se hvaležno sprejemajo. V slučaju slabega vremena se vrši veselica v nedeljo, 13. julija. Slovenci in Slovenci iz Maribora in okolice, prihitite v nedeljo, 6. julija v obilnem številu v Razvanj.

m Sv. Kriz pri Mariboru. Tukajšnje Bralno društvo priredi skupno s podružnico Slov. Straže v nedeljo, dne 13. julija 1913 ob 3. uri popoldne v hiši Jožeta Mačeka na Šobru št. 8 slavnost 1050 letnice zmage križa med Slovani po sv. Cirilu in Metodu. Na vsprednu je slavnostni govor, deklamacija, petje in gledališka predstava. Ker je čisti dobiček namenjen Slov. Straži, se Križevčani kakor tudi sosedje, bližnji in daljni uljudno vabijo k prav mnogostevilnemu obisku ter se preplačila hvaležno sprejemajo. Vstopnina znaša 20 vin.

m Sv. Bolfenk v Slov. gor. Tukajšnje izobr. društvo priredi v nedeljo, dne 6. julija ob 3. uri popoldne v šoli tri gledališke igre in sicer: „Zamujeni vlak“, „Ol' ta Polona“ in „Planinarica“. Ker so vse tri igre prav za smeh in ker je vstopnina nizka, se pričakuje obilne udeležbe, tako kot domačinov kakor od sosedov. Prosta zabava v gostilni gospoda Horvata.

m Ruše. Podravska podružnica S. P. D. v Rušah vabi na izlet, ki se vrši v nedeljo, dne 13. julija čez Bolfenk k Sv. Arehu na Polohre. Zbirališče v Mariboru: železniški podvoz na Franc Josipovi cesti. Odih točno ob pol 5. uri zjutraj. Izlet se vrši pri vsakem vremenu. Pri Sv. Arehu služi vele g. dr. Anton Medved iz Maribora sv. mašo. Vsi na plan!

Ptujski okraj.

p Ptuj. Umrl je dne 28. junija notar Karl Filafro. Rajni je bil naš narodni nasprotnik. — Zadnja „Sloga“ pisarj, da je Hranilnica in posojilnica v Celju izgubila pri nekem dolžniku 100.000 K, kar pa seveda ni res. Vse posojilo je na varnem. „Sloga“ je zopet na slogaški način poročala neresnico. Zakaj pa dr. Jurtela nič ne piše v „Slogi“ o Gregoričevi „poštenosti“ pri ptujski slogaško-liberalni posojilnici?

p Vurberg. Pred kratkim je posestniku Ignaciju Fras krava povrgla tele, ki je bilo popolnoma podobno psu. Imelo je pasjo glavo in rep ter je tudi po pasje lajalo.

p Vurberg. Dne 25. m. m. je tudi pri nas razsajala huda nevihta s silnim gromom ter je udarila strela v vinograd posestnika Janeza Sužnik v Grajensku in uničila precej trsja. Ker je ravno novi nasad, je škoda precej občutna. Med nevihto je padala tudi toča, katera pa hvala Bogu ni napravila škode.

p Cirkovce. Veselica, ki so jo priredili v nedeljo pri nas mariborski rokodelski pomočniki, se je izborno obnesla. Slavnostni govor je imel predsednik dr. Medved.

p Samošani niže Ptuja. V samoški občini smo imeli dozdaj še povsod red pri cestah in jarkih, ker je naš predstojnik vedno na svojem mestu. — Slana ni vzela samo našim posestnikom, temveč tudi drugim, daleč okrog. Torej ne bomo Samošanci sami pili vode, mogoče bomo dobili toliko za luk, da si bomo kupili kako kapljivo vina ali piva.

p Sv. Trojica v Halozah. Tukaj se prav pridno gibljemo, posebno mi mladi. Imamo Bralno in gospodarsko društvo, kako uspešno delujejoč Mladeniško zvezo ter mlado Marijino družbo, katero tvori nemajhno število naših vrlih trojških dekle. Zdaj pa, če da Bog in sreča junaška, bomo v kratkem ustanovili tudi Dekliško zvezo. Tako bo našim dekletom dana prilika za prepotrebno izobrazbo.

p Sv. Andraž v Slov. gor. Neki slogaš se je dal javno pred cerkvijo v neki zadavi opravičiti. Čudno je za vsakega, kateri se mora s takimi sredstvi na cerkvenem prostoru opravičevati. Najlepše poštenje je tisto, katero si človek s svojim zvestim, pravilnim, vestrinim in natančnim delovanjem sam zasluzi.

p Hajdina. Hranilnica in posojilnica v Hajdini pri Ptuju daje na znanje, da začne obrestovati s prvim julijem do preklica hranilne vloge po 5% in posojila po 6%. Tako torej dobijo vlagatelji za vsakih 100 K 5 K obresti na leto.

Ljutomerski okraj.

l Ljutomer. Zadnji dež je blagodejno vplival na vse rastline. Upamo, da bo tudi otava vsled prijetne vlage boljša kot seno. V vinogradih nastopa plesnoba. Vinogradniki, žvepljajte! Letošnji vinski pridelek u-tegne imenitno ceno, če bo vreme vedno tako u-

godno kot dosedaj. — V nedeljo, dne 13. julija, gremo vsi k slavnosti otvoritve žrebetrnjaka na Cvenu. Pričakuje se obilna udeležba od vseh strani.

l Mursko polje. Mi davkopalčevalci vprašamo, od kod imajo liberalni učitelji pravico, delati politično zgago med vaščani? Mi smo že od nekdaj spoštovali učitelje, ki uvažujejo mišljenje našega katoliškega slovenskega kmečkega ljudstva in gredo z nami pri vseh javnih zadevah ter nam pomagajo z nasveti, kakor n. pr. g. Herzog v Križevcih. Ljudje pa, ki na tihem, in če jim kaže, tudi javno rujejo proti nam, ne bodo nikdar imeli našega zaupanja. Mi muropoljski kmetje imamo pa tudi toliko samostojnosti, da ne rabimo liberalno-učiteljskega jerobstva.

l Radenci. Ali se po žrebu izvoljeni župan in nekdanji narodnjak Zemljic zopet pripravlja za kako uspehapolno kandidaturo? Znamenja, tisti shodiči nameče, kažejo na to. Jaka, ali upa na več sreče kot pri zadnjih volitvah? Mogoče upa Zemljic, da ga bodo zopet štajerčljanci podpirali in da bo odločil žreb njemu poslanško čast.

l Ljutomer. Veteransko društvo za Ljutomer in okolico priredi 6. julija tombolo v prostorih g. Vaupotiča v Ljutomeru. Začetek ob 6. uri zvezre.

l Sv. Jurij ob Ščavnici. Dekliška zveza priredila v nedeljo za Marijine družbe in Zvezne, dne 6. julija po sledenem vsporedu: Predpoldne: Ob 9. uri slavnostna pridiga, slovensa sv. maša s skupnim sv. obhajilom deklet (v farni cerkvi). Opoldne zborovanje v društveni uti g. Lasbacherja. Na vsporedu je slavnosten govor (č. g. Fr. Stuhelc), deklamacija, govorčki, nastop došlih tujih in domačih govornic, govor (č. g. M. Ratej), prostovoljni prispevki za Slov. Stražo, včernice. Po včernicah predstava „Dve sestri“ igra v dveh dejanjih, igrajo članice Dekliške Zvezne. Vstopnina 20 vin.

l Sv. Jurij ob Ščavnici. Neimenovan mladenič je daroval za Slov. Stražo 5 K. Živijo.

Slovenjgraški okraj.

s Sv. Duš na Ostrom vrhu. Prav lepa je bila naša „sedma nedelja“ dne 29. junija. Imeli smo v svoji sredini naša ljubljence in dobrotnika g. dr. Hohnjecu, bogoslovnega profesorja, in g. dr. K. Verstovščaka, drž. in dež. poslance. G. dr. Hohnjec, ki je lansko leto našemu Katoliškemu izobraževalnemu društvu kumoval, ali prav povedano, je ustanovil, je prišel rade volje ob občnem zboru pogledat, kako se ta malo stvarca razvija. Podano poročilo kaže, da se je ljudstvo pridno posluževalo tega društva ter bo storilo tudi za naprej rado v lastno korist. S. K. S. Z. se v nas ne bo varala. Izpodbudne in poučne besede gg. govornikov pa si bomo radi ohranili v spominu kot navodilo in obrambo. S ponovljenimi močmi si bomo bistirili um, ostrili voljo z dobrim čivom, da z duševnimi močmi premagamo škodljivi naval v versko-narodno-gospodarskem oziru. — G. profesor dr. Hohnjec nam je izročil pozdrave koroških Slovencev s pliberškega zborovanja. Pa tudi mi kličemo: Bog plati in Bog živi vaju gg. govornika, koroške Slovence in vse sinove velike matere Slovenije!

s Mut. Grozen umor. V petek, dne 27. junija t. l., se je pri Sv. Jerneju nad Muto zgodil zločin, ki pretrese mozeg in srce. Neka 5letna deklica je šla v gozd nabirat borovnice, pod gozdom pa je zločinec, 13letni deček, okopal krompir. Ko je fant zapalil deklico, je šel za njo v gozd, jo z nožem večkrat zabolel v srce, da je deklica izkrjavela in ostala na mestu mrtva. Kaj je privedlo mladega zločince do tako strašnega dejanja, bo dognala preiskava.

s St. Jernej nad Muto. Naš nemški učitelj hoče peljati naše otroke v nemški Gradec. Kakor čujemo, berači za-ne po nemških časnikih denarja. Kaj misli v Gradcu že njimi početi, nam ni znano. Mislimo si pa, da nemška gospoda ni tako radovedna videti naših hribovskih otrok kakor tudi ne otroci Gradca. Sicer pa naš učitelj ni cigan in naši otroci ne mladi medvedi, da bi jih kazal Gradčanom in bi se ti delali noreca iz njih. Pametni starši ne bodo gotovo pustili svojih otrok prepeljavati tako daleč po svetu, ker se lahko nameri marsik, kar bodo trpeli otroci in starši, ne pa učitelj. Najbrže pa učitelju ni toliko za otroke, ampak njemu je za to, da se prikupi Südmarki. Naj bi se raje naš učitelj učil slovenski, da bi razumel naše otroke in bi jih kaj naučil, ne pa tako, kakor je sedaj, ko ne razumejo otroci učitelja, učitelj pa ne otrok. Taka šola je res za v Gradec z učiteljem vred, in sicer bi se jo moral datu v muzej za vse večne čase, da bi videli poznejši rođovi, kakšna šola ne sme biti in kako so mučili nemški učitelji slovenske otroke.

s Stari trg pri Slov. Gradcu. V nedeljo, dne 6. julija, zjutraj ob pol 8. uri se vrši ustanovno zborovanje J. S. Z. pri g. Iblnu. Delevci, kmetje, mladina, železničarji in posli pridite. Poroča gospod Veoslav Zajc.

s Sv. Primoz nad Muto. Tukajšnje bralno društvo ima v nedeljo, dne 13. julija t. l. ob 3. uri popoldne pri g. Pahteniku svoj letni občni zbor. Naprošen je tudi gospod iz Maribora. Primožani in sosedje ste uljudno vabljeni, da se tega zborovanja udeležite v obilnem številu.

s Sv. Primož nad Muto. Lansko leto me je zadela velika nesreča, ker mi je požar uničil hlevne in gospodarska poslopja. Sedaj se mi je posrečilo napraviti novo stavbo. Pri tem težavnem delu so mi mnogi pomagali bližnji in daljni sosedji, znanci in domačini, kakor tudi tujih občin z vožnjo in tudi drugače. Vsem tem se iskreno zahvaljujem in kličem: Bog plačaj in Vas obvari podobne nesreče! Jaz Vam te dobre ne bom pozabil. Marko Lavko, p. d. Dobnik.

Konjiški okraj.

k Konjice. Zopet na dan 28. junija sklicana se ja okrajnega zastopa je bila brezuspešna, ker se je „štrajkujoči“ člani niso udeležili. Delavna stranka je nato oddala e. kr. komisarju spomenico, podpisano od vseh navzočih članov, v kateri se najodločeneje obsoja neutemeljeno in za napreddek okraja skrajno škod-

ljivo postopanje Posekove stranke. Da sta se slovenska zastopnika, „moža z odličnim nastopom naprednega duha“: Clarici-Winter odkovala s svojo nenavzočnostjo, zopet javno pribijemo. Ali sta bila zato od skupine kmečkih občin izvoljena v okraju zastop?

k Stranice. Pogorela je do tal v noči od nedelje na pondeljek daleč znana gostilna pri „Nagliču“, vrh križevskega klanca ob državni cesti Dunaj-Trst. Pogoreli so tudi hlevi, vsa živila, to je en par kobil in žrebe ter 5 ali 6 glav goveje živine, vozovi, krma itd. Rešiti se ni dalо ničesar, ker je bilo večinoma vse lezeno in so zapazili ogenj še-le, ko je bilo že vse v plamenu. Ogenj je nastal v hlevu, a kako, se ne ve. Zavarovalnina je nizka in ima sedanji posestnik gospod Janez Rečnik, katerega odkritosrčno pomilujemo, veliko škodo.

Celjski okraj.

Celje. „Deutsche Wacht“ poroča v štev. 50 od dne 21. junija t. l. pod naslovom: „Gründung einer Mädelchenstgruppe der Südmark in Cilli“, da je bila sklicateljica tega zborovanja gospica Mihaela Iglar, da je ista shod nemških deklic pozdravila in bila od istih tudi izvoljena za prednico, Helena Skoberne pa za blagajničarko. Nas bi to ne zanimalo, toda ker je oče sklicateljice gospod Mihael Iglar, bivši nadučitelj v Loki pri Zidanemmostu, zdaj že več let v Celju na dopustu in da mu mestna draginja ne dela ovire, poučuje z dovoljenjem deželnega šolskega sveta na deželnih meščanskih šoli tukaj in sicer slovensčino. „Učiteljski Tovariš“ in „Narodni List“ molčita! Čast komur čast!

c Hmelj. Hmeljar nam piše: Prav veseli smo hmeljarji, ker večkrat čitamo o stanju in rasti hmelja, saj je hmelj glavni vir dohodkov našega kraja. Jaz sem nalašč poizvedoval in pregledal vse kraje v Sav. dolini, kjer se s hmeljem najbolj pečajo, in reči moram, da najlepši hmelj sem videl okrog Braslovč. Pa tudi tukaj ni dosegel „golding“ vrha drogov, in tudi poganjkova, kateri dajo najboljšo bero, ni; slab pojav je tudi, ker je začel hmelj kmalu kazati cvetje. Mi sdimo, da se bo posebno zgodnjega hmelja pridelalo veliko manje, kakor navadno.. Tako mislijo tudi kupci, ker ga še naprej precej pridno in po boljših cenah kupujejo.

c Galicija. V zadnjem „Narodnem Listu“ z dne 12. t. m. nekdo, ne rečemo liberalci, ker istih ni pri nas, ampak domišlavec, svetuje vlč. knezoškofijstvu, kakega gospoda naj nam pošlje za novega župnika. Mi se popolnoma zanesemo, da dobimo vrlega gospoda, ker Galičani nismo najzadnji. To smo pokazali pri zadnjih občinskih volitvah, ko smo ugnali liberalce na št. 9, mi smo šteli pa stotine. — Za časa trojanske vojske, pravijo, je živel v grškem taboru človek z imenom Tersitej, ki je bil strašno grdega teleša, pa še grše duše. Ni ga bilo bolj zavidenega in nesramnega človeka. Predrznil se je zasmehovati celo kralja Agamemnona in slavnega junaka Ahileja psovati. Pa kakor ta ni postal nikdar poveljnik, tako tudi dopisun in ljudje njegove vrste ne bodo nikdar naši vodniki na političnem polju.

c Zg. Ponikva. Z novim župnikom č. g. Iv. Goršekom je dobila naša ponkovška župnija popolnoma novo lice. Posebno je pa dobitilo naše Bralno in pevsko društvo, katero že obstoji 7 let, krepkega voditevja, kakoršnega smo si že dolgo želete. Že takoj ob prihodu nam je daroval krasno mizo za društveno sobo, za kar se mu društvo iskreno zahvaljuje. Društvo daje vedno dosti krščanskih in poučnih časopisov ter nam je obljudil, napolniti za zimo našo društveno knjižnico z dobrimi in koristnimi knjigami. Lepa hvala! Skrbel bo tudi za razne strokovnjake, kateri nas bodo hodili poučevati. V nedeljo, dne 15. junija, je gosp. župnik v dolgem govoru razlagal, kaj je krščanska izobrazba in kako je vsakemu potrebna. Bili so zbrani pod župniško lipo ljudje skoraj iz cele župnije ter so z veseljem poslušali jedernate besede g. predavatelja. V nedeljo, dne 22. junija, je priredilo naše Bralno in pevsko društvo izlet na prijazni hribč

3. julija 1913.

SLOVENSKI GOSPODAR.

Stran 5.

izrazil, „da imajo č. g. župnik do njega večje zaupanje kakor pa do župana“. No, nazadnje je pa postal g. Kveder še „humorist“! Ali pa se je izpreobrnil in postane goreč kristjan. Morda ga bomo videli sedaj vsako nedeljo pri sv. maši v cerkvi. Mogče odpravi tudi telovadne sokolske vaje med službo božjo, morda sežge vse slabe, nič vredne knjige v knjižnici, ki žalijo sramežljivost! Gotovo bo prepovedal „Narodnemu Listu“ grde in ostudne napade na naše „klerikalce“. In če res to vse stori, ne bo imel samo zaupanja včl. g. župnika, ampak tudi cele občine. Dokler pa tega ne stori, ostane smešničar.

c **Sv. Peter** na Medvedovem selu. Zadnjo nedeljo se je vpeljala v naši župniji družba treznosti: „Sveta vojska“. Pri popoldanski službi božji nam je v prelepi pridigi razložil profesor g. dr. Fr. Kovačič življenje sv. Janeza Krstnika ter nam pokazal ob žalostnem koncu svetnika, ki mu je bila povod pijanost Herrodoval, grozne posledice nezmernosti v pitju raznih alkoholnih pijač, zlasti žganja. Nato so pred izpostavljenim sv. Rešnjim Telesom vsi oglašeni udje „Svete vojske“ molili „Trdni sklep“, da se odpovedo žganju ter hočejo trezno živeti. Po večernicah se je vršil v župnišču ustanovni shod protalkoholnega društva „Sveta vojska“, h kateremu je pristopilo ta dan 9 mož, 8 mladencov, 29 deklet in 24 žen, v celiem torek 70, ki so vsi oddali podpisane „obveznice“ za drugo stopnjo. Predsednik osrednjega društva „Sveta vojska“ v Mariboru, dr. Kovačič, je v velezanimivih črticah pojabil, kako grozno škoduje nezmernost zdravju in gospodarstvu in kako spravlja v nevarnost zdravi razvoj celega slovenskega naroda. Prepričevalne besede govornikove so naredile velik utis na vse zborovalce, ki jih je bilo nad 200. Vsakdo je moral priznati, kako potrebna nam je „Sveta vojska“ zoper pijančevanje, ki požre na leto ogromno ljudi in denarja. Udnina se je določila na 50 vin. Nato je bil izvoljen sledeči odbor: župnik Gomilšek, mož Simon Orač, mladenc Florijan Verk, žena Marija Otorepec in mladenka Marija Drosenik, moža Jer. Zabav in Temaž Drosenik pa predsedovalca računov. Vehovar Ana je deklamovala pesem: „Alkohol govori“, Neža Mesiček pa pesem: „Bog hoče“. Marija Drosenik in Marija Verk pa sta v zanimivem dvogovoru povedali razlage za alkohol in proti alkoholu ter se končno obe zedinili za boj proti alkoholu. Lepo uspelo zborovanje je zaključil domaći župnik z željo, naj bi še mnogi pristopili in naj bi „Sveta vojska“ prinesla udom veliko veselih zmag nad pogubnim alkoholom.

c **Laško.** Načelstvo Hranilnice in posojilnice v Laškem naznanja vsem onim, kateri so nam izročili hranilne knjižice od nemške „Voršuskase“, da smo dvignili zadnji petek njihov denar v znesku 21.399 K 41 vin. in ga naložili v naši Hranilnici. Pridite tore po knjižico ali pa po denar! Ob tej priliki moram dati malo odgovora mlademu Lorberju, ki je stopil v Laškem na izpraznjeno mesto rajnega Hermana in Drolca. Ko je naš tajnik z denarjem odšel, je ta možakar začel ljudi prav nečedno pregovarjati: „Nič se ne bojte, mi imamo toliko denarja, da ga še celo slovenski kasi dajemo. Saj ste videli ikoliko smo kaplanu splačali, tako, da še on toliko denarja nikdar videl ni“. Seveda ljudje take farbarije niso vzeli za resnico. Mi pri „Voršuskasi“ in pri Lorberju nismo nikdar iskali denarja, pa tudi ne vložili. Kar so izplačali, so izplačali strankam, ki bodo naložile denar, kjer bodo same hotele. In če imate toliko denarja, zakaj beračite pri ljudeh, da se ni treba nič batiti; zakaj pravite: „Saj vi ne nucate denarja, saj vi ne nucate volov“. Po našem mnenju smejo vendar ljudje s svojim dragom zasluzenim in prihranjenim denarjem ravnati kakor sami hočejo, ne pa kakor gospod Lorber, novi kasir pri nemški kasi. Ker on tako oblastno trdi, da imajo dosti denarja, potem je najbrž on tisto v nemško kaso notri djal, kar je bil Drolc ven vzel. Če je Lorber to storil, potem je gotovo, da bo postal Lorber najslavnejši kasir pri nemški kasi.

c **St. Lenart** nad Laškim. Gostilničar Martin Guček nam piše, da veselico 1. junija niso priredili liberalci in da njegova hiša na noben način ni liberalna. Besedo ima sedaj naš dopisnik.

c **Dol.** Malokdaj se bere kaj v časopisih iz našega kraja. Pa tudi sedaj ne moremo kaj veselega poročati. Dolanci spimo v senci katoliško-liberalne sloge in v tej nezavednosti žanjejo liberalci. Pred par tedni so ustanovili Ciril Metodovo podružnico ter pri tej priliki precej od ljudi izsili. Mi jim nikakor nismo tega nevošljivi; naj le pobirajo vsaki dan, toda le pri svojih pristaših in ne pri našincih. Mnogi so vsled šolske obveznosti svojih otrok darovali le zato, da se izognijo nevolji g. učitelja. Ko se je pa pred letom ustanovljalo Slov. kat. izobraževalno društvo, so zagnali liberalci po vasi krik: Nobene beračije več, društvo je že dosti; nobeden ne sme nič dati! — Zakaj pa sedaj ni bilo beračije in društvo dosti? Seveda liberalcem je vse „svobodno“! V kratkem bodo obhajali 20letnico dolskega Bralnega društva. Tako naznanjajo javnosti v časopisih. Ker je pa to naznanilo pomanjkljivo, dovolite, da še mi nekaj pristavimo zraven. Dotično Bralno društvo je ustanovil takratni g. kapelan Anton Šebat, ki gotovo ni mislil, da se bo društvena 20letnica naznanjala v liberalnih časopisih. Če so liberalci resnicoljubni, naj naznanjeno slavnost 20letnice izpremenijo v 6letnico, ker približno toliko časa je od tega, kar imajo društvo liberalci v rokah. Mi drugi pa se učimo požrtvovalnosti za društva od liberalcev. Lahko se trdi, da je še precejšnja večina Dolancev katoliškega prepričanja, a vendar med tem, ko

se za liberalna društva nabere toliko, se za Katoliško izobraževalno društvo prav malo nabere.

c **Celje.** Izobraževalno društvo priredi v nedeljo, 6. julija pri „Belem volu“ popoldne narodno igro: „Tihotapci“. Ob enem se vrši izredni občni zbor. Na dnevnem redu je izvolitev novega predsednika.

c **Dol** pri Hrastniku. U. g. župnik in duh. svetnik A. Veternik je zoper daroval izobraževalno društvo čez 50 vsakovrstnih knjig. Srčna hvala! Tako ima društvo po njegovi požrtvovalnosti z ozirom na kolaj enoletno dobo svojega obstanka že zelo zadovoljivo število knjig, ki so vsako nedeljo na razpolago.

c **Dol.** Slovensko kat. izobraževalno društvo priredi v nedeljo, dne 6. julija podčudno predavanje, vabimo tudi bližnje sosedje. Govor gospod dr. Veble iz Celja.

c **Kmet-ko društvo** pri Sv. Ema naznanja, da bode imelo svoj izvanredni občni zbor, dne 13. julija ob 4. uri popoldne v društvenih prostorjih. Dnevnih red: 1. Volitev načelstva. 2. Volitev nadzorstva. 3. Zaradi oddaje posestva in razno. Odbor.

c **Bočna.** Župnija Bočna je objugila za bolnišnico usmiljenih bratov pri Žalcu 592 K in sicer vas Bočna 322 K, Čeplje 33 K, Kropa 56 K, Nadbočna 67 K, Otok 114 K.

Brežiški okraj.

b **Brežice.** V nedeljo, dne 29. junija ob 3. uri popoldne je zborovala J. S. Z. pri g. županu Zorku. Na shodu je poročal o lepem uspešnem delovanju J. S. Z. na Spodnjem Štajerskem g. Vekoslav Zajc iz Velenja. Prišli so tudi socialni demokrati. Ko je zapazil govornik socialne demokratije, je začel neusmiljeno udrihati po njih, ne meneč se za razno mrmljanje, ki je bilo slišati pri rdečih socialistih. Primerjal je J. S. Z. in rdečo stranko, kakšne uspehe rodi naša krščanska organizacija in kako grozovito propada protiverska socialna demokracija.

b **Dekliški shod** za spodnje Posavje se vrši v nedeljo, dne 13. t. m. na Vidmu. V župni cerkvi bo po dohodu vlakov popoldne služba božja, pri kateri pridiguje prezaslužni organizator naše krščanske mladine, č. g. dr. Hohnjec. Potem se vrši veliko zborovanje, na katerem govore razen imenovanega gospoda še drugi govorniki in govornice. Pripravite se takoj v vseh župnijah od Sevnice do Dobove, da bo udeležba sijačna!

b **Rajhenburg.** Pomilovanja vredni so naši liberalci, posebno zdaj, ko se bližajo občinske volitve. Čisto zmešani so. Nič ne vedo, kaj se vrši okrog njih. Kar je resnica, zdijo se jim sanje in kar so sanje, zdi se jim resnica. In tako pride, da se liberalci zbudijo iz spanja. O svojih „klerikalnih“ nasprotnikih je tako živo sanjal, da se mu vse to zdi resnica. Hitro pove to svojemu prijatelju in ta pritisne brž na vse to pečat resnice. Ta pa gre k tretjemu, ki je že bolj „kunšten“; ko ta vse izve, dodene še nekaj iz svoje bistre glavice, sede za pisalno mizo in dopis je kmalu gotov. Da se pa vse liberalne sanje brž izvejo, pošlje vse naravnost v liberalni dnevnik „Slovenski Narod“. In če par dni ima že tiskano pred seboj. Tako se vrši zdaj dan za dnevom. — Kako pa kaj naši Orli? Čeravno imajo dosti nasprotnikov, se jih vendar ne strašijo. Vedno se najde kak dober fant, ki pristopi rad k društvu. Dostikrat se sliši, ko gredo fantje od telovadbe domov, za njimi klic: „Čuk auf! Čuk auf!“ Če so Sokoli svoj pozdrav „Na zdar!“ izpremenili v „Čuk auf!“, naj ga le imajo! Če pa misljijo s tem Orle zaničevati, potem pa vemo, kakšne olike se učijo v svojem društvu. Orli so že toliko pametni, da se ne brigajo za to.

b **Imeno.** V nedeljo, dne 29. junija, se je vršil v hiši našega zvestega somišljenika g. Matevža Pajka shod S. K. Z., ki se je sijajno obnesel. Zbral se je okoli 150 volilcev, večinoma iz fare Podčetrtek, nekaj tudi iz far Olinje in Sv. Ema ter precej naših hrvaških bratov kot gostov od one strani Sotle. Predsedoval je delavni domaći g. župnik Pivec. Poslanec Pišek je v dolgem govoru govoril o osebni dohodnosti, načinu, kako se napravi proti krivičnemu obdačenju rekurz in o drugih davčnih zadevah, dr. Fr. Benkovič pa o državnem zboru, sedanjem političnem položaju in o balkanski vojski. Shod je trajal nad 3 ure. S. K. Z. in obema navzočima poslancema se je izreklo popolno zaupanje. Imeno je ena naših najdičnejših postojank in, kakor je ta shod znova sijajno dokazal, bo to tudi ostalo.

Najnovejše.

Slovenska Kmečka Zveza. Na Polzeli je pristopilo h K. Z. 65 mož. Vsi bodo dobili koledar K. Z. Brezplačno! — Pristaši, posnemajte vrle Polzelane!

Vojška na Balkanu. Vojška na Balkanu se je res začela, ne da bi jo bila katera država napovedala. Od Orfanskega zaliva v Egejskem morju pa do južne srbsko-bolgarske meje divja bratomorni boj. Večje praske se vrše večinoma le na makedonskem ozemlju. Ker vojska med Bolgari in Srbi ter Grki in Bolgari ni napovedana, a se kljub temu vrše sovražnosti, skušajo vladov sovražnih si držav druga na drugo zvali krvide vojnih spopadov. Načrt bolgarskega generalnega štaba, preprečiti združenje srbske in grške armade, se je baje posrečil, ker Bolgari na ozemlju med Stipljem in Gjevgjelijem prodirajo v obliki zagozde zmagovito naprej. Za Srbe bi bila združitev z grško armado velikega pomena, a Bolgari so napravili čez ta račun močno črto. Glavna srbska armada, ki šteje okrog 80.000 mož, s težkimi oblegovalnimi topovi, stoji pri Skoplju in ima namen, udariti čez prelaz Kriva Palanka nad glavno bolgarsko mesto Sofijo, ki leži le kakih 80 km od srbske in makedonske meje. Srbi so hoteli tukaj potisniti Bolgare nazaj, a boji pri Zletovu so pokazali, da so se Bolgari dobro pripravili. Bolgari so imeli te dni na celi bojni črti

srečo. Od Stiplia so prodirali dalje proti jugu in so zasedli kraje Udova, Krivolak, Sušev, Tahovo, Dobrovo in Cemericu ob železnici Skoplje — Solun. — Grška armada, ki se zbira ob reki Vardar, šteje do 80.000 mož. Obkrožena je sedaj, ko so prodrili Bolgari celo do Elevtere ob Egejskem morju, od vzhodne, severne in zahodne strani. Bolgari so imeli v Solunu dosedaj vojaško posadko, ki je štela 1208 mož. Grški general Kallaris je 30. junija pozval bolgarsko posadko, naj v teknu ene ure zapusti mesto in izroči orožje. Bolgari pa niso hoteli izročiti Grkom orožja ter so potem, ko so jim hoteli Grki s silo odvzeti orožje, začeli streljati iz hiš, kjer so bili nastanjeni. Boj je trajal od 5. ure popoldne do 10. ure noči. Končno so se morali Bolgari udati grški premoži. Bolgarske vojake in častnike so razorožili in jih drugi dan odposlali dalje na Grško. Z vjetniki ravnajo Grki zelo surovo.

Rumunija je dosedaj ostala še mirna. Od nje je odvisna pravzaprav usoda Bolgarske. Če bo udarila Rumunija z oboroženo silo nad Bolgarsko, bi bilo to za Bolgare usodepolno, ker bi se morali boriti s tremi sovražniki. — Kakor je razvidno iz načinov večjih vesti, je kljub bolgarskim miroljubnostim pričakovati prihodnje dne med Bolgari in zdrženimi Srbiteri Grki v velikih krvavih bitkah na celih frontah.

Za Bolgarijo se je izboljšal položaj v toliko, ker se v rumunskih vladnih krogih povedarja, da Rumunija ne bo oviral Bolgarov v svojih vojnih podjetjih. To se tolmači tako, da bo Rumunija z vojaštvom zasedla Dobručo, dalje v bolgarsko ozemlje pa ne bo prodirala.

Srbska novejša poročila pravijo, da so pri novih bojih okoli Stiplia zopet Srbi imeli uspehe.

Ker se poroča o krvavih bitkah na različnih krajinah, je še računati le z delno vojsko, z začetkom vojske, ki se lahko razvije v splošno vojsko, ali pa se tudi še ustavijo sovražnosti.

Graško tržno poročilo.

Sejem z rogočo živino dne 27. junija 1913. Cena je bila za 100 kg žive teže: klavni voli, tolsti 94—110 kron (izjemoma 116 kron), poltolsti 82—92 kron; suhi od 74—80 kron; voli za pitanje od — do — K; klavne krave, tolste od 70—84, poltolste od 52—68, suhe od 40—50, biki od 66—96, dojne krave do 4. teleta od — do — K, čez 4. teleta od — do — K; breje krave od — do — K; mlada živila od 72 do 94 kron. Kupčija slaba, cene nadzadajo.

Cena klavne živilne za 1 kilogram: teleta od K 0.96, K 1.08; teleta Ia (izjemoma cena od K — do K —); mlade svinje od K 1.48 do K 1.58; nemške pitanske svinje od K 1.46 do K 1.48; ogrske pitanske svinje Ia od K — do K — po K —; ogrske pitanske svinje IIa od K — do K —; mesne svinje od K 1.36 do K 1.44; bosniške pitanske svinje, suhe, od K — do K —; ovce od K — do K —; kožički in jagneta od K 5 — do K 10 —. Kupčija slaba, cene nadzadajo.

Cena klavne živilne za 1 kilogram: teleta od K 0.96, K 1.08; teleta Ia (izjemoma cena od K — do K —); mlade svinje od K 1.48 do K 1.58; nemške pitanske svinje od K 1.46 do K 1.48; ogrske pitanske svinje Ia od K — do K — po K —; ogrske pitanske svinje IIa od K — do K —; mesne svinje od K 1.36 do K 1.44; bosniške pitanske svinje, suhe, od K — do K —; ovce od K — do K —; kožički in jagneta od K 5 — do K 10 —. Kupčija slaba, cene nadzadajo.

Listnica uredništva.

Sv. Jurij — Spod. Gasteraj: Ali imate priče za vse? Poročajte hitro! — Videm: Dobro, če mislite, da bi bila za vaš kraj J. S. Z. potrebna, pa nam sporočite. — Sv. Marko niže Ptua: Le poročajte nam, če dotični ptujski sloga pride večkrat delat „propagando“ za „svojo“ stranko. Zubukovje, Trbovlje: Prepozno! — Sv. Krištof, Jurklošter, Rajhenburg, Vurberg: Prihodnji.

Ime pridelka	Gradec	Maribor	Celje	Ptuji	Ormož	
Pš						

LISTEK.

Izgnanci.

(Povest iz prvih časov krščanstva).

(Dalje.)

Drugo poglavje.

Na poti.

Popoldne prihodnjega dne so se zbrali duhovniški vseh 25 župnij, v katere je bilo takrat mesto Rim razdeljeno, k tajemu posvetovanju. Izbrali so si v to svrhu prostorno grobnico na ostrijanskem pokopališču, kjer so bili varni pred cesarjevimi peganjalci. Morali so se posvetovati vsled odsotnosti papeža Poncijana glede vladanja cerkve v Rimu in glede občevanja z vesoljno cerkvijo.

Za vladanja mladega cesarja Aleksandra Severa (Strogega), katerega mater Julijo Mamejo je pridobil veliki cerkveni očak Origen za krščanstvo, so preživeli kristjani celo vrsto let v srečnem miru, dokler ni Maksimin v vojski proti Germanom v marcu 1. 235. umoril matere in sina. Maksimina je proglašlo vojaštvo za cesarja in ta je zopet obnovil prejšnje razglase in naredbe proti kristjanom. Mnogo so jih umorili, druge pa obsodili v pregnanstvo.

Dijakon Fabijan je lahko potolažil zbor s poročilom, da se je mladi Hipolit blagohotno žrtvoval in spremlja škofa Poncijana ter bo od časa do časa poročal o častiljivem škofu. Zato so takoj sklenili, da dajo Hipolitu iz cerkvene blagajne sredstev na razpolago, s katerimi naj olajša usodo jetnikov, in da porabijo vsako ladjo, ki bo plula v Sardinijo, za kolicor mogoče živahno in redno občevanje s poglavarem cerkve.

Bila je takrat navada, da so vklepali skupaj mlajše in starejše jetnike z namenom, da bi starejši bolje delali, mlajši pa izvrševali ona težavna dela, katerih starejši nikakor niso bili zmožni. Kljub temu pa sta bila zvečer pred odhodom le po izrednem slučaju vklenjena skupaj Poncijan in Faustin, da odslej prenašata skupno jarem sužnosti, dokler ne pretrga smrt njune trdne vezi.

Oba, ki ju je usoda tako priklenila skupaj, sta bila v vsakem oziru popolnoma različna. Faustin je bil star kakih 25 let, Poncijan pa skoro 3krat starejši. Dočim je imel mladeničev obraz grško-rimski izraz, je kazal starec iztočen izvor. Iz tega, od starosti razjedenega obraza s plešastim čelom in dolgo, snežno-belo brado je odsevala duševna plemenitost, ki si jo zastonj iskal na obrazu Rimljana.

Zatopljen v tiho bol in žalostno premišljujoč o razvalinah svoje sreče, ni Faustin niti včeraj zvečer, niti na potu k pristanišču izpregovoril besedice s svojim sotrinom.

Se-le pogled na drago izvoljenko in divja žalost, s katero ga je Florencija objela, je vzbudila mladeniča iz temnih misli in mu pregnala nekoliko bolest, ki je kakor žezen obroč tiščala njegovo srce. Ko je trda roka vojakova odtrgala nevesto od njega in jo je videl, kako se je v neizrečeni bolesti zgrudila, tedaj mu je v globoki žalosti privrel potok solza iz oči. Kako je prišel na ladjo, niti sam ni vedel.

Poncijan je dosedaj s sočutjem opazoval tovarisa. Ko pa je plavala ladja ob samotnem obrežju Tiberije, ga je skušal potolažiti in je rekel:

Iz celega sveta.

Uspeh razredne (nove) loterije. Generalno ravnateljstvo razredne loterije je razpisalo 100.000 srečk. Prišlo pa je več kot 1000 ponudb, ki bi zadostile razmerju 330.000 srečk. Od ponudb za prodajanje srečk novoustanovljene državne razredne loterije jih pripade okoli 120.000 na stavbe in okoli 230.000 na banke, denarne menjalnice, trgovce in zasebnike. Ker pa se bo oddalo le 100.000 srečk, se na veliko število ponudb ne bo moglo oziратi. Generalno ravnateljstvo nameščava podeliti 60.000 srečk bankam in menjalnicam, ostalih 40.000 pa drugim prisilcem. Sklenilo se je ustanoviti okoli 300 prodajalnic srečk razredne loterije. Natančno število prodajalnic v posameznih krajih se bo določilo na posebnem posvetovanju.

Bivši turški sultan Abdul Hamid je imel v svojem živalskem vrtu 8 levov, 6 tigrov, 4 hijene, 40 opic, 8 pižmarjev, 2 orang-utanga (copic), 608 jelenov, 60 severnih jelenov, 160 bivolov, 40 volkov, 4 kozoroge, 2 žirafi, 8 vider, 200 kač in 400 drugih divjih živali. Poleg tega je imel še cele čete domačih živali, kakor 400 krav, 40 bikov najboljših plemen, 40 volov, 3500 konjev, 18 zeber, 200 egipčanskih mul in 80 kamel. Posebno pa je ljubil mačke, katerih je imel v svojem vrtu okoli 1500, med temi 212 dragocene pasme, katere je poznal vse po imenu. Ker pa so se mačke in domači zajci hitro pomnoževali, je moral sultan večje število svojih ljubljencev podariti. Takega darila ni smel nihče odvrniti. Tudi ni smel nihče, ki je prejel kako žival od sultana, isto umoriti, ker je sultan včasi ukazal prinesiti kakega mladiča, da se je prepričal, če dotični, katerega je obdaril, v resnici izpolnjuje njeovo zapoved. Najrajše pa je imel pse in ptice. Od teh ni daroval nobenega. Imel je 200 plemenjakov (rdečih gosi), 50 gosi, 50 labodov, 30 pelikanov in 600 kokoši najrazličnejših pasem. Poleg teh je imel tudi 100 fazanov, 10 pavov, 60 golobov-pismonošev, 200 papagajev in 150 kanarčkov. Papagaji so bili vsi izvezbani

„Neumljiva usoda naju je tesno združila, ne da bi se dosedaj poznala. Če se morava odslej oba podvreči trdi službi, pa prenašajva skupno tudi bolest. Za mene slovo ni bilo tako težko, ker nisem zapustil niti premoženja niti družine. Ubog osvobojenec sem in starec, ki se bliža smrti. A mnogo teže je bilo slovo za tebe. Ti si izgubil premoženje, bodočnost in njo, s katero bi bil vžival najslajšo srečo na potu življenja.“

Te besede je govoril starček s toliko prisrčnostjo, da je čutil mladenič globoko potrebo, olajšati si tugepolno srce in je odgovoril:

„Zahvaljujem se ti za tvoje sožalje, dobri starec. Ko se pomirim, ti bom priposedoval, kako srečen sem bil, na koliko večjo srečo sem še upal in kako me je en sam udarec usode vrgel v največjo nesrečo. Toda kaj si ti, osvobojenec in starček, storil, da te je obsodil neusmiljeni trinog?“

„Škof kristjanov sem“, je odgovoril Poncijan, „in množica, ki se je pritiskala k meni, so bili moji verniki, ki so prosili od poslavljajočega se očeta zadnjega blagoslova.“

Kljub ponosu svojega plemstva se Faustin vsled svoje velike nesreče ni mogel več vzdržati, da bi ne govoril z nekdanjim sužnjem. Ker pa je bil ta eden izmed zaničevanih kristjanov in celo njihov poglavavar, je to znova zbudilo mladeničeve mržnje do „oslovičastilcev“, kakor so tedaj zaničljivo imenovali kristjane. Zakaj so njega, potomca prastare senatorске rodovine, uklenili skupaj ravno s človekom iz najbolj sovraženih slojev?

Faustin je že nekaj časa molčal. Poncijan pa, ki je uganil njegove misli, je po kratkem odmoru zopet spregovoril:

„Ali nisi čutil nikoli potrebe, da bi v toliki žalosti klical svoje bogove na pomoč? In če te niso hoteli rešiti, ali so te vsaj potolažili?“

„Ne govorim mi o bogovih, ki se v svojem Olimpu (paganskih nebesih) za nas uboge smrtnike popolnoma nič ne brigajo“, je odgovoril mladenič; „ako bogovi in Olimp sploh obstoje, se tudi tvoj bog“, je nadaljeval z zaničljivim glasom, „ni veliko potrudil, da bi ti pomagal; za svojega velikega duhovna bi se moral vendar nekoliko bolje zavzet.“

Poncijan je gledal mladeniča z velikim sočutjem.

„Vzemiva slučaj, da bi bil jaz 30 let mlajši“, je odgovoril, „in bi šel s plemenitim cesarjem Aleksandrom Severom v Germanijo in bi tam v zmagovalni bitki padel, ali bi mojo usodo obžaloval ali zavidal?“

Faustin se je začudil nad tem vprašanjem, pogledal starca in mu končno odgovoril:

„Kako bi pač mogel najti lepšo smrt?“

„In vendar bi umrl samo za pozemeljskega gospodarja, ki mi žrtve mojega življenja ne bi mogel za nič povrniti. In kakšen užitek ali kakšno vesele je bi mi po smrti pripravila slava, da sem padel kot junak?“

„Toda kaj sklepaš iz teh stavkov?“

„Neizrečeno velika milost in čast je umreti in trpeti za Gospoda, ki ni pozemeljski vladar, ampak Kralj nebes in zemlje, ki poplača svoje bojevниke z nevenljivimi lovorkami in povrne žrtev življenja z večnim življenjem v nebesih.“

Faustin mu ni mogel več odgovoriti, ker je ladja ravnokar pristala v Ostijo (rimsko pristanišče), da bi sprejela še nekoliko blaga. Kristjani v pristanišču, ki so izvedeli o papeževem prihodu, so se zbrali v velikem številu na obrežju. Podkupili so poveljnika lad-

in so znali peti in žvižgati. Baje so znali peti najlepše komade iz oper (gledaliških predstav). Te podatke je podal bivši sultanov živinozdravnik dr. Schäfer, katere je priobčil neki ameriški časopis.

100letnica pridobinjskega davka. Zadnji dan lanskega leta je minulo 100 let, odkar je upeljan pridobinjski davek. Vzrok upeljave so bile slabe denarne razmere, ki so jih povzročile neprestane vojske z Napoleonom. Avstrija je morala Napoleonu odstopiti 2150 kv. sežnejev zemlje s 3/2 milijona prebivalcev in takoj izplačati 30 milijonov frankov, pozneje pa še 55 milijonov kot vojno odškodnino. Državni dohodki so tedaj komaj pokrili obresti državnih dolgov. L. 1810 je veljal naš goldinar v svetovnem prometu le 6 krajcarjev. 15. marca 1811 pa je bil državni polom, ki je povzročil, da so padli državni papirji, v vrednosti 1060 milijonov na peti del svoje vrednosti. Posledica tega je bila velikanska draginja. L. 1811 je stal funt sladkorja 24 goldinarjev, par čevljev 50 goldinarjev, vedro vina 150 goldinarjev. V teku stoletij se je pridobinjski davek mnogo izpremenil. Zadnja spremembra se je določila 25. oktobra 1896. Določbe glede pridobinjskega davka ne odgovarjajo več sedanjim razmeram.

Nekaj o tobaku. Pri nas se goji tobakova rastlina v Galiciji, na Tirolskem in v Dalmaciji. Pri tobačnih nasadih je uslužbenih 54.000 ljudi, katere izplačuje država v znesku 5 milijonov kron. Država pa kupi vsako leto tudi za 13 milijonov kron ogrskega tobaka. Poleg tega kupi še za 40 milijonov kron tujeva tobaka. Avstrijske tovarne pripravijo letno okoli 400.000 stotov tobaka, iz katerega izdelajo okoli 1300 milijonov smodk, 6200 milijonov cigaret, 250.000 stotov tobaka za kajenje in 11.000 stotov tobaka za nosljanje. Kako napreduje uporaba tobaka, je razvidno iz slednjih podatkov: L. 1748 so bile pri nas samo 3 tovarne. Prideloval se je samo tobak za nosljanje in kajenje s pomočjo pipe. Dohodki so znašali 11 milijonov kron. L. 1912 pa je bilo 30 tovarn, v katerih se je izdelovalo

je z veliko svoto denarja, da je dovolil, da so smeli dati jetnikom okreplila za dolgo pot.

Faustin se je zelo čudil nad prisrčno ljubezni in otroško udanostjo, s katero so verniki poljubovali škofa verige in roki; posebno pa ga je osupnilo, ko je videl med kristjani gospo s tremi hčerkami, katero je poznal kot članico velečenjene rodovine in ki je z ravno tako velikim spoštovanjem poljubovala roki in verige škofe kakor drugi.

Ko je ladja zopet odrinila od obrežja in počasi plula na odprtvo morje, je vprašal mladenič škofa:

„Ali ni bila ona gospa s tremi hčerkami plemenita Dacia? Slišal sem sicer, da učijo kristjani enakost vseh ljudi in ne delajo nikakega razločka med prostimi in sužnji, vendar sem mislil, da je to samo neumna prenapetost in nezmiselnost njihovih naukov, ki so sicer vabljeni za ljudstvo, ki pa odbijajo vsakega patricija (plemiča), ker so nevarni za državo.“

„Kaj je tebe, potomca plemenite rodbine“, je odgovoril Poncijan, „priklenilo sedaj na mene, ubogega sužnja iz daljnega Ponta? In če je bilo že sovraščvo in krutost krvolčnega samosilnika dovolj močno, da je odpravilo razliko stanu med nama in naju zedinilo v ozko vez za celo življenje, ali se potem čudiš, da je neizmerna ljubezen božja, ki smatra celo zadnjega sužnja za svojega otroka, nagnila ono gospo...“

„Torej ni razločka“, ga je prekinil nevoljno Faustin, „med Rimljani in barbari, med patriciji in plebejci (ljudstvom), med prostimi sužnji? Kaj drugega, ko sila, more zabraniti ljudstvu, da ne napade bogatinov, da si razdeli z njimi v enakosti in bratstvu njihovo last?“

„Isti Bog“, je odgovoril s svečano resnostjo starec, „ki je najnajšega hlapca povzdignil za svojega sina, je stopil doli z nebes, postal ubog in pokoren do smrti na križu. In ta zgled Boga uči siromaka in sužnja ljubitiuboštvo in pokorščino ter voljno nositi svoj križ.“

„Ti torej“, je vprašal Faustin zopet zasmehljivo, „če bi ti bilo mogoče, se ne bi otresel teh verig z rok, ampak bi po vzgledu tvojega Boga rajši prostovoljno šel v rudnike, dokler te ne bi smrt združila s tvojim Jupitrom v Olimpu...?“

Hipolit do sedaj ni našel niti za trenotek časa, da bi se približal škofu; sedaj pa so ravno potegnili jadra kvišku, ugoden veter je gnal ladjo lahko in hitro na širno morje in tako so si mornarji lahko odpöčili.

Na Faustinovo vprašanje je namignil starec mladenič in ga vprašal:

„Ali nisi ti suženj plemenite gosphe Florencije? Kaj te je privdelo sem na to pot?“

„Toda, častiljivi oče“, je odgovoril začuden Hipolit, „ali mi nisi dovolil, da smem deliti s tabo v rudnikih tvoje trpljenje?“

„Ti greš torej prostovoljno s tem starcem v pregnanstvo?“ je vskliknil Faustin začuden.

„Da bi njemu in tebi služil“, je odgovoril Hipolit. „Ko sem videl svojo gospo v globoki žalosti radi tebe, sem izprosil, da te smem spremljati; tako lahko obenem služim svojemu častiljivemu očetu in mu lajšam trpljenje.“

„Da bi tudi meni služil? — Spominjam se, da sem te videl v hiši svoje Florencije med sužnji. Ti se torej pelješ z mano, greš z nama v temne rudnike, da deliš z nama to veliko bedo pod neusmiljenimi udarci pažnikov?“

(Dalje prihodi.)

31 raznih vrst cigar in 25 raznih vrst cigaret, 28 vrst tobaka za kajenje in 24 vrst tobaka za nosljanje. Dohodki so znašali ogromno vsoto 337 milijonov kron.

Izvoz vina na Ogrskem. Po uradnih statističnih podatkih se je lansko leto izvozilo na Ogrskem v sodih in steklenicah 1,491.688 stotov vina v skupni vrednosti 69.540.709 K. Uvozilo pa se je samo 338.480 stotov v vrednosti 15.198.044 K. Od l. 1909. se izvoza iz Ogrskega vedno več vina. Izvoz vina v letih 1901 do 1908 je znašal povprečno 836.000 stotov v vrednosti 29.600.000 K, leta 1909 pa že 1.242.230 stotov v vrednosti 34.652.557 K. Leta 1910 se je izvozilo 1.097.611 stotov v vrednosti 36.358.913 K in leta 1911 celo 1 milijon 407.203 stotov v vrednosti 57.145.635 K. Lansko leto se je kljub slabim letini zvišal izvoz v razmerju let 1901—1908 za 78% in vrednost za 134%.

Od Vas naročeno „Levovo francosko žganje“ se je izkazalo za več oseb, posebno pa za mojo staro zakonsko polovico, ki je trpela več časa in protinu in revmatizmu, zelo izbrano, zakar se Vam pričrno zahvaljujemo. Vaše „Levovo francosko žganje“ bom znancem priporočal. Prosim pošljite mi proti povzetju 6 večjih steklonic a 1 K.

Rade Gozdanič in Dobrošel, učitelj v pok.

Levovo francosko žganje

se dobi v vseh lekarnah in trgovinah.

Ena steklenica stane samo 44 vin.

Velika steklenica K 1:10, največja K 2:20. Kjer ni v zalogi, uaj se obrne na založnika

Aleks. Kalmár, Dunaj II. 2.

Severni kolodvor. Pošiljanja po poštnem povzetju za K 4:40 naprej.

621

Zaloga špec. in deželnih pridelkov Karl Kasimir,

MARIBOR Tegetthoffova cesta štev. 83.

Pozor posetniki! Priporočam iz svoje zaloge lepo čisto razširo in galicijo, nadalje koruzno krmilo v vseh vrstah in drugih pšeničnih meti. Slednji še priporočam lepo, zmrav svežo, na lastnem parostroju prazeno kavo kakor tudi surovo. — Zelo bi me veselilo, da se vsak odjemalec sam preprica o mojih špecialitetah. — Za mnogošteviljen obisk prosi zgraj imenovani.

825

Za dragi denar

Lahko kupite povsod vsako blago. — Ce pa želite po ceni in trpežno blago za moške in ženske obleke, gotove obleke, fino perilo, predpasnike, nogavice, kravate itd. potem se obrnite na „Prvo Spodnještajersko razpošiljalnico“

J. N. Šoštarič, Maribor, Gospodska ulica št. 5

Pazite na slovenski napis, da ne boste te trgovine zamenjali s kako drugo ki se piše Schosteritsch ali Schusteritsch.

680

„Titania“ brzoparilnik za živinsko krmo

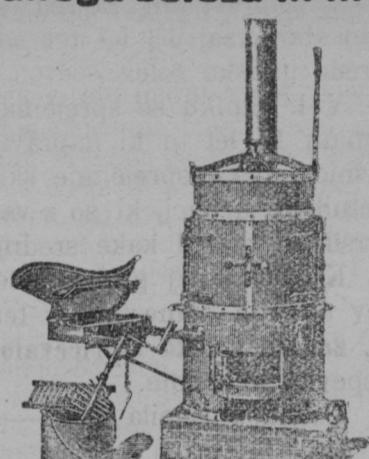
zdelan iz kovanega železa in močne pločevine

Nenavadno hiter razvoj pare.

Vsako kurivo porabljivo.

70% prihranka na kurivu.

Na željo se odda tudi s posebno, zakonito zavarovanom pripravo za žganje kuho.

Delavnice Titania, Wels 136, Zg. Avstr.

Največja špecialna tovarna brzoparilnikov na Avstro-Ogrskem. (Nadalje se izdelujejo vsi poljedeljski stroji najboljše kakovosti in se prodajajo pod tako ugodnimi placilnimi pogoji).

Generalno zastopstvo za Kranjsko in Štajersko: Franc Asen v Gradcu, Mariengasse štev. 22.

S patentovano mečkalnico in z zakonito zav. pripravo za gretje vode.

Posebni vložki za kuhanje perila.

Tisoči že v rabi. Ceniki na željo za stonj in franko.

Zastopniki se isčejo.

Važen oglas „Slovenske Straže“! Čitajte!

V današnjih težavnih razmerah zmorete obogateti le s srečko!

Turška srečka

je v to svrhu prva in najpriporočljivejša srečka, ker ima šest žrebanj vsako leto, ker znašajo glavni dobitki vsako leto 400.000, 400.000, 400.000, 200.000, 200.000, 200.000 zlatih frankov.

ker vsake srečke mora zadeti najmanj 400 frankov. ker je tedaj zanje izdan denar varno naložen kot v hranilnici, ker igra še dolgo vrsto let in obdrži kupce po izplačilu kupnine trajno igrально pravico brez vsakega nadaljnega vplačevanja, ker znaša mesečni obrok samo 4 krone 75 vinarjev, in ker zadobi kupce še po vplačilu prvega obroka izključno igrально pravico.

Pozor! Prihodnje žrebanje se vrši dne 1. avgusta 1913!

Glavni dobitek 400.000 frankov!

Po žrebanjih izhajajo slovenska poročila o vzdignjenih številkah.

Vasno! Sprejemajo se tudi priglašila k nakupu srečki avstrijske državne razredne loterije!

Pojasnila daje in naročila sprejema za „Slovensko Straže“ gospod Valentin Urbančič, Ljubljana, Kongresni trg 19.

Dražbeni oklic.

Po zahtevanju Posojilnice v Slovenski Bistrici bo dne

19. julija 1913 dopoldne ob 10. uri

pri spodaj označeni sodniji v izbi št. 3 dražba posesta vl. št. 83, kat. obč. Slovenska Bistrica, ki sestoji iz novo zidanega hišnega poslopja, iz kolarniške delavnice, vrtu in pašnika. Sodno določena cena te ne-premičnine znaša 13.169 K. Najmanjši ponudek je doloden na 6.604 K 32 vin., pod tem zneskom se ne prodaja. Vadij znaša 1316 K 90 vin. Dražbene pogoje in listine, ki se tičejo nepremičnine, smejo tisti, ki žele kupiti, pregledati pri spodaj označeni sodniji v sobi št. 4 med opravilnimi urami.

Gradec	25. junija 1913	36	45	19	49	77
Line	28. junija	31	87	57	64	58

Loterijske številke.

Gradec 25. junija 1913 36 45 19 49 77

Line 28. junija " 31 87 57 64 58

MALA OZNANILA.

Pojasnila o inseratih daje upravnštvo samo tistim, ki priložijo znamko za 10 vin.

Družinske hiše

novezidane, 6 minut od glavnega kolodvora v Mariboru se pod ugodnimi pogoji prodajo. Vpraša se pri g. Matček, Krčevina pri Mariboru št. 187.

Vsem gospodinjam!

Ako želite kupiti dobro in sveče špecerijsko blago in vse vrste se-men po zelo nizkih cenah, potem pojrite samo v že nad 40 let obstoječo trgovino s špecerijskim blagom in semeni Ivana Sirk v Mariboru, rotovž, Glavni trg. 611

Lepa posestva se prodajo in sicer karšorško kdo hečo. Cena je od 8000 kron naprej do 50.000 kron, povsod vsega dovolj. Oglasiti se je pri Matiju Žižek v Kamnici pri Mariboru.

Mlinarji pozor!

Zaradi prenovljenja svojega mlina in žage za električno silo, prodam sedaj svoj še čisto novi 12/15 PH motor, katere se goni s surovim oljem, katera moč je v teh časih najcenejša, prav po nizki cenii in ugodnimi pogoji. Na vprašanja odgovarja Alojz Hibler, Gornja Radgona. 836

V večjem trgu, kjer je velik prostor, je oddati gostilno in mesarnijo v najem, eventualno se tudi proda. Naslov pove upravnštvo „Slov. Gospodarja“ pod štev. 835. Priložiti je znamko za odgovor.

Mlad vrtnar, zmožen prevzeti službo pri kaki grajsčini ali vili, želi spremeniti službo. Naslov pri upravnštvo tega lista pod štev. „vrtnar“. 834

Ženitna ponudba! Mlad mizarski pomočnik, čednega in treznega zadržanja, varčen in izobražen, se želi seznaniti v svrhu ženitve z deklico, katera bi bila pametna, čedna in bi imela nekoliko dote ali pa posestvo kje na Sp. Štajerskem, kjer bi se lahko ustanovila dobričoča mizarska delavnica. Mladenc se izobražuje v večjih mestih. Oglasiti se naj pošljajo pod štev. „Friderich“ 21 poste restante Bahnhstrasse, Innsbruck. 833

Priden fant, poštenih starišev, kateri se hoča krojaštva učiti in en pomočnik za fino delo se takoj sprejmeta pri Ant. Kosarju, Stolni trg 5, Maribor. 830

Jozefina Betz,

šivilja, bo od 1. julija t. l. na Stolnem trgu stanovala. Pripomore se vsem cenj. damam, zlasti pa vrlim Slovenkam! 831

Proda se lepa novozidana hiša, nova uta za krave in svinjski hlevi, vodnjak pri hiši, zraven vrt, 10 let davka prosta hiša z dvema sobama, kuhinja, klet itd., vse čedno in močno zidano, bila je tam poprej trgovina, je med dve maestrami na oglu, 10 minut od postaje Slinica. Proda se pod zelo ugodnimi pogoji zavoljo selitve. Več pove posetnica Ana Grasič, Hotinja vas št. 56. 827

Trgovski pomočnik več špecerijske in manufakturne stroke, spremen prodajalec, išče službe v kaki večji trgovini 15. julijem ali tudi pozneje. Ponudbe se naj pošljajo na naslov: „Bodočnost“ poštno ležeče, Sv. Jurij ob Ščavnici via Radgona. 837

Proda se skupaj ali narazen v bližini Maribora posestvo, obstoječe iz 2 in pol orala zemlje. Ilija je nova z 2 sobama in kuhinjo. Vpraša se naj pri Frideriku Veis, Grabcengasse št. 3. 838

V najem dam takoj ali prodam hišo in prostor za trgovino pod zelo ugodnimi pogoji. Zraven vrt in dobro idoča gostilna. Ana Vrčko na Ponikvi ob juž. žel. 823

Kovači pozor! Najboljši moravski premog in koks; gostilničarji: vskovrsta slatinha, posebno za letosno kislo vino; najboljšo friško tikvino in laneno olje. Prijazno Vas vabi Vaš trgovec Al. Vršič v Ljutomeru. 826

Priden učenec za čevljarsko obrt se sprejme pri Jerneju Sternad, čev. mojstru v Rošpahu, Župnija Kamnica. 841

Proda se 600 l dobrega letosnjega vina. Več se izve pri Jakobu Vrčku, občina Bresterica št. 28. 840

Hiša za obrt

z velikimi delavnicami v Mariboru 5 minut od glavnega kolodvora, v najlepšem delu mesta, z enim nadstropjem, postranski poslopji, velikimi skladšči, stavbenim prostorom za 2- ali 3-nadstropno hišo, se takoj proda. Pisma na S.G. 19, poštno ležeče (glavna pošta) Maribor.

768

Trgovina s Na drobno! Trgovina z
špecerijskim blagom Na debelo! moko in dež. pridelki

Ivan Ravnikar Celje, Graška cesta 21.

Po prepričanju mora vsak pripoznati, da imam zanesljiva kaljiva semena n. pr. jamčeno domačo in nemško deteljo, pese rumeno in rudečo, travo, sploh vsa poljska semena, kakor tudi vrta in cvetljica od tvrdke Mauthner.

Trgovina pri cerkvi v sredini Slovenskih goric

se da v vsemi potrebnimi prostori in stanovanjem vred takoj v najem. Prostor je za vsakega trgovca izborni. Nujemnina nizka. Ponudbe na upravnštvo Slov. Gosp. pod štev. „Slovenske goric“. 802

Lepa posestva s gospodarskim poslopjem in čebelnjakom se tako proda v Pobrežju, Zvettendorferstrasse 67, pri Mariboru.

Proda se malo posestvo, deset minut od kolodvora Št. Jur ob juž. žel., blizu deželne kmetijske šole, ob glavnem cesti; hiša je enonač, stropna, veliki vrt, velika njivarnik in lep gozd. Proda se po zelo nizki ceni. Več se izve v Katoliškem domu.

801

500 kron

Vam plačam, ako moj uničevalci korenin „Ria-mazillo“ Vašega kurjea očesa, bradavice, trde kože v treh dneh brez bolčine ne odpri. Cena ene posodice z garancijskim pismom eno krono. 224

„Kemeny, Kašau

I poštni predel 12/76 (Ogrsko). 803

Štefan Kaufman

trgovina z železnino

v Radgoni

priporoča najboljše o-

celne, kose in srpe,

pravo Štajersko železo

po najnižji ceni in so-

lidni postrežbi. 39;

Razposiljalnica?

Terezije Tikal

Brezová—Morava

se cenjenim čitateljem našega lista

pri nakupu vseh moškega, ženskega,

F.P. Vidic & Komp., Ljubljana

tovarna zarezanih strešnikov ponudi v vsaki poljubni množini dvojno zarezani

strešnik - zakrivač

s poševno obrezo in priveznim nastavkom.

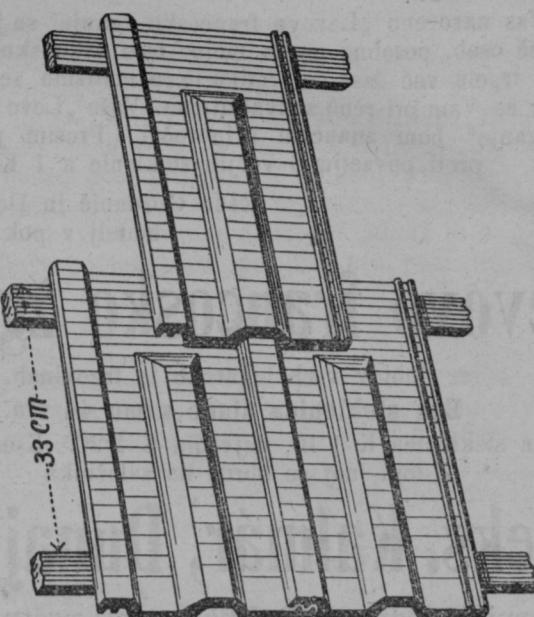
Brez odprtin navzgor! Streha popolnoma varna pred nevihtami.

Najpreprostejše, najcenejše in najtrpežnejše kritje streh sedanjosti.

Na željo pošljemo takoj vzorce in popis.

698

Spretni zastopniki se sprejmejo.

Sveta in dobra je misel, moliti za mrtve. (II. Mak. 12, 46). Zato podpisana rodbina Jerovšek priporoča v molitev in blagohotni spomin pri sv. maši vsem sorodnikom, znancem in prijateljem preblago ženo in nepozabno mater

Mario Jerovšek roj. Zorko,

posestnico v Spod. Novivasi pri Slovenski Bistrici,

katera je dne 30. junija ob pol 5. uri popoldan po poldrugeletni nad vse mučni bolezni, večkrat previdena s sv. zakramenti za umirajoče, popolnoma udana v voljo božjo v 69. letu svoje starosti mirno v Gospodu zaspala.

Telesni ostanki predrage rajanke so se v sredo dne 2. julija ob 9. uri dopoldne pri hiši žalosti v Spodnji Novivasi slovesno blagoslovili. Nato so se spremili v slovesnem sprevodu do župnijske cerkve v Slovenski Bistrici, kjer se je darovala sv. maša zadušnica, ter so se potem v rodbinskem grobu na župnijskem pokopališču položili k zadnjemu počitku.

Ker sam Gospod bo ob povelju in glasu velikega angela in na trobento božjo prišel iz neba. In kateri so umrli v Kristusu, bodo vstali prvi ... Torej se tolažite med seboj s temi besedami. (I. Tes. 4, 15. 17).

Spodnja Novava pri Slov. Bistrici, dne 2. julija 1913.

Žaljuča rodbina Jerovšek.

Goričar & Leskovšek, Celje

Graška ulica 7 — podružnica Rotovška ulica 2.

Spomladna in poletna sezona:

Nahrbtniki (Rucksäcke) v veliki izberi po raznih cenah.

Čaše iz papirja in aluminijski.

Za veselice: konfeti, serpentine, papirnatih krožnikov, servijete.

Lampljuni, predmeti za šaljive poste in srečolove.

Tovarniška zaloga šolskih in pisarniških potrebsčin.

Lastna zaloga ljudskošolskih zvezkov in vseh tiskovin za urade.

Nagrobeni venci in traki. **Dopisnice** savinjskih planin in druge.

Solidno blago. Nizke cene. Točna postrežba.

Franc Pleteršek, zaloga pohištva Maribor, Koroška cesta št. 10

nasproti Cirilove tiskarne
priporoča svojo begato zaloge poliranega, motno iz trdega lesa nareto pohištvo, za spalnice, jedilnice in kuhinje. Divate, vložke, matrače, stole in ogledala. Otroške želasne poselje. Vse domače delo, solidno tako, da je vsati odjemalec zadovoljen. Prav nizke cene. Krščansko ljudstvo kupuj pri Slovencu.

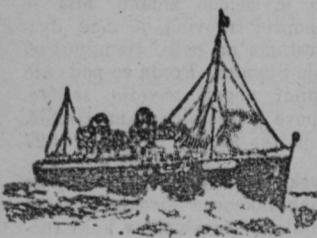
Svinjerejec, ki se boji, da bi mu prešči, radi vročine zboleli in končno poginili, naj si preskrbi priznano dobro odvračevalno sredstvo proti kroničnemu prisadu in rdečici prašičev

Phenol,

katero pošilja lekarna

pri angelju varihi M. A. Sirak v Mariboru, Tegethoffova ulica 33. 766

Samo 5 dni vozijo brzoparniki francoske prekomorske družbe iz

Havre v Nevyork

najkraj. in najhit. vožaja.

Veljavne vozne listke (Šifkarte) za potnike v Ameriko in vozne listke za potnike iz Amerike nazaj v domovino izdaja edino

Ed. Smarda :: Ljubljana

koncес. potovalna pisarna Dunajska cesta 18 v hiši Kmetske posojilnice, nasproti znane go stilne „Figabirt“.

375

J. Fauland v Ptiju

trgovina z manufakturnim blagom se vsem priporoča.

576

Vsaka ura 14 dni na poskušnjo.

Se pošilja samo proti povzetju. Po 14 dneh se na želje denar vrne.

Velik cenik brezplačno.

(Jamstvo 3 leta.)

A. Kiffman, Maribor M. 49

Velika tovarniška zaloga ur, zlatnine in srebrnine.

Moga priznalna pisma pričajo o izborni kakovosti

balzama proti protinu in revmatizmu,

zdravila ki ga izdeluje lekarnar Sirak. Izvrstno sredstvo proti vsaki vrsti protinu in revmatizmu, izpahom, trganju v bedru itd. Ivirne steklenice p. K 1/50 se dobijo v lekarni „pri angelju varihi“, M. A. Sirak v Mariboru, Tegethoffova ulica 33. Dnevno razpošiljanje po pošti. 767

Razpošiljalna in zaloga vsakovrstnih

dalmatinskih vin

J. Matković,

Glavni trg 8 Celje Glavni trg 8 Zahlevajte cenike!

Hitra pomoč je gotova pomoč, zato naj noben posestnik konjev ne pozabi kupiti gotovo učinkujoči

konjski kolik-balsam.

Cena steklenici 40 vin., 10 steklenic K 3/60.

Ravnatom se dobijo olje proti muham in komarjem, ki nadlegujejo konje in govejo živino. Steklenica 50 vin. Dnevno razpošiljanje po pošti.

Lekarna „pri angelju varihi“ M. A. Sirak v Mariboru, Tegethoffova ulica 33.

Serravallo železnato kina-vino

Higien. razstava Dunaj 1906: Državna od.

liko in častni diplom k zlati kolajni ::

Krepino sredstvo za slabotne, malokrene in rekonvalscente. Poverča voljo do jedi, utruje živce in popravi kri. Iskrena okus. Nad 7000 zdravniških spričeval.

I. Serravalo, c. kr. dvorni dobavitelj

Trieste-Barcela.

Kupi se v lekarnah v steklenicah po pol litra & K 2/60 in
445 po 1 liter & K 4/80.

